

ISLAMIC RELIEF NORGE

Global reach report 2025

REFLEKSJONER OM EFFEKT OG LÆRING

Hos Islamic Relief krever virkningsfulle programmer mer enn bare å imøtekomme behov; de krever et målrettet engasjement for læring, tilpasning og kontinuerlig forbedring. I et stadig mer komplekst humanitært og utviklingsmessig landskap er vår evne til å lytte, reflektere og handle på grunnlag av fakta like viktig som den hjelpen vi yter.

Denne rapporten belyser vår globale rekkevidde, virkningen av vårt arbeid og de erfaringene vi gjør oss fra lokalsamfunn, samarbeidspartnere og kolleger på tvers av våre programmer. Selv om tallene viser omfanget, forteller de bare en del av historien; hvert prosjekt gir også innsikt i hva som fungerer, hva som kan forbedres og hvordan vi kan styrke støtten til menneskene og lokalsamfunnene vi hjelper.

I løpet av det siste året har Islamic Relief fortsatt å gjennomføre programmer innenfor et bredt spekter av humanitære og utviklingsmessige sammenhenger, samtidig som vi har styrket våre systemer for overvåking, evaluering, ansvarlighet og læring. En viktig milepæl har vært den videre utviklingen av vår

Global Programmes and MEAL System (GPMS), som samler programdata, resultater og erfaringer fra hele vår globale portefølje. Ved å forbedre måten vi samler inn, analyserer og anvender kunnskap på, er vi bedre rustet til å ta velbegrunnede beslutninger, identifisere nye trender og forstå programresultatene. Sammen med evalueringer, forskning, tilbakemeldinger fra lokalsamfunnene og læringsgjennomganger bidrar dette til å bygge en sterkere kultur for kunnskapsbasert praksis i hele organisasjonen.

Fremover vil vi fortsatt være forpliktet til å bruke dokumentasjon og erfaringer for å styrke programkvaliteten, innovasjonen og ansvarligheten. Ved å dele innsiktene i denne rapporten ønsker vi å utdype vår egen organisasjonslæring og bidra på en meningsfull måte til bredere tiltak for å forbedre humanitær og utviklingsmessig praksis.

Affan Cheema

Director of International Programmes

Islamic Relief Worldwide

MELDING FRA DIREKTØREN

I 2025 sto lokalsamfunn over hele verden fortsatt overfor enorme utfordringer. Konflikter, fordrielse, klimarelaterte kriser, økonomisk ustabilitet og økende ulikhet la stadig større press på familier som allerede slet med å dekke sine grunnleggende behov. Men midt i disse utfordringene var vi også vitne til en bemerkelsesverdig motstandskraft, besluttosomhet og håp.

Denne rapporten belyser den samlede effekten av Islamic Reliefs arbeid det siste året. Gjennom 802 prosjekter gjennomført i 41 land nådde vi ut til mer enn 13 millioner mennesker direkte og ytterligere 18 millioner indirekte gjennom humanitære og utviklingsprogrammer utformet for å støtte lokalsamfunn som står overfor krise, sårbarhet og usikkerhet.

Bak disse tallene står enkeltpersoner, familier og lokalsamfunn som strever for å bygge en bedre fremtid. Fra å støtte husholdninger rammet av konflikt, klimaendringer og fordrielse, til å forbedre tilgangen til mat, helsetjenester, rent vann, utdanning, levebrød og beskyttelsestjenester, er vårt arbeid fortsatt forankret i en forpliktelse til menneskelig verdighet, medfølelse og rettferdighet. Rapporten viser også viktigheten av å arbeide på måter som anerkjenner at sårbarhet henger sammen med andre faktorer. Lokalsamfunn gjør ikke

opplever utfordringer i isolasjon, og det bør heller ikke våre tiltak. Gjennom mange av eksemplene som presenteres på disse sidene, ser vi hvordan helhetlige tilnærminger som kombinerer umiddelbar hjelp med langsiktige investeringer i motstandskraft, kan hjelpe lokalsamfunn med å forutse, tåle, tilpasse seg og komme seg etter kriser og påkjenninger, samtidig som de gir viktig erfaring som styrker fremtidige programmer.

Ingenting av dette ville vært mulig uten generøsiteten til våre støttespillere, engasjementet til våre ansatte og frivillige, innsatsen fra våre samarbeidspartnere og lederskapet fra lokalsamfunnene selv. Vi er dypt takknemlige for tilliten som er vist Islamic Relief og for muligheten til å arbeide side om side med mennesker hvis styrke og utholdenhet fortsetter å inspirere oss hver dag. Når vi ser fremover, forblir Islamic Relief forpliktet til å levere programmer av høy kvalitet, styrke ansvarligheten, lære av erfaringer og tilbakemeldinger fra lokalsamfunnene, og sikre at stemmene og prioriteringene til lokalsamfunnene vi tjener, forblir i sentrum for vårt arbeid. Vi er takknemlige for tilliten våre støttespillere, samarbeidspartnere og lokalsamfunn viser oss, og vi ser frem til å fortsette denne reisen sammen.

Iftikhar Shaheen

Chief Executive Officer

Islamic Relief Worldwide

1. INNLEDNING

1.1 Formål og tilnærming

Denne rapporten gir en samlet oversikt over Islamic Relief Worldwides globale rekkevidde, innvirkning og erfaringer gjennom 2025, og omfatter både humanitære og utviklingsrelaterte programmer. Den har som mål å vise ikke bare omfanget av Islamic Reliefs arbeid, men også dybden i vårt bidrag til å forbedre livene til lokalsamfunn som er rammet av krise, fattigdom og sårbarhet. Rapporten samler kvantitative data om antall mennesker som er nådd på tvers av sektorer og geografiske områder, sammen med programrelaterte innsikter som illustrerer hvordan programmene gjennomføres, oppleves og tilpasses i ulike kontekster. Den gjenspeiler Islamic Reliefs forpliktelse til ansvarlighet, evidensbasert programutforming og kontinuerlig læring.

Denne rapporten dekker flere sektorer, blant annet matsikkerhet og levebrød, helse og ernæring, vann, hygiene og sanitærforhold (WASH) og andre. Den fremhever hvordan integrerte og kontekstspesifikke tilnærminger bidrar både til umiddelbare humanitære resultater og til langsiktig motstandskraft.

Målene med denne rapporten er: å presentere en samlet analyse av Islamic Reliefs rekkevidde og programvirksomhet i 2025, å fremheve virkningen og lærdommen fra utvalgte prosjekter på tvers av sentrale temaområder, å støtte åpenhet, ansvarlighet og læring på tvers av organisasjonen og med eksterne interessenter.

Denne rapporten kombinerer kvantitativ analyse og kvalitativ dokumentgjennomgang for å vurdere rekkevidden til Islamic Reliefs programmer og undersøke virkningen av vårt arbeid i 2025. Kvantitative data hentes fra Islamic Reliefs årlige innsamlingsprosess for global rekkevidde, en organisasjonsomfattende øvelse der landskontorene rapporterer konsoliderte programdata for rapporteringsåret. Dette inkluderer informasjon om direkte og indirekte rettighetshavere som er nådd, programsektorer, gjennomføringsformer, geografisk dekning, og rettighetshaverprofiler, ved bruk av standardiserte rapporteringsmal og interne valideringsprosesser.

Dataene blir deretter samlet og analysert på globalt nivå for å gi innsikt og trender på tvers av porteføljen, sektorer og regioner.

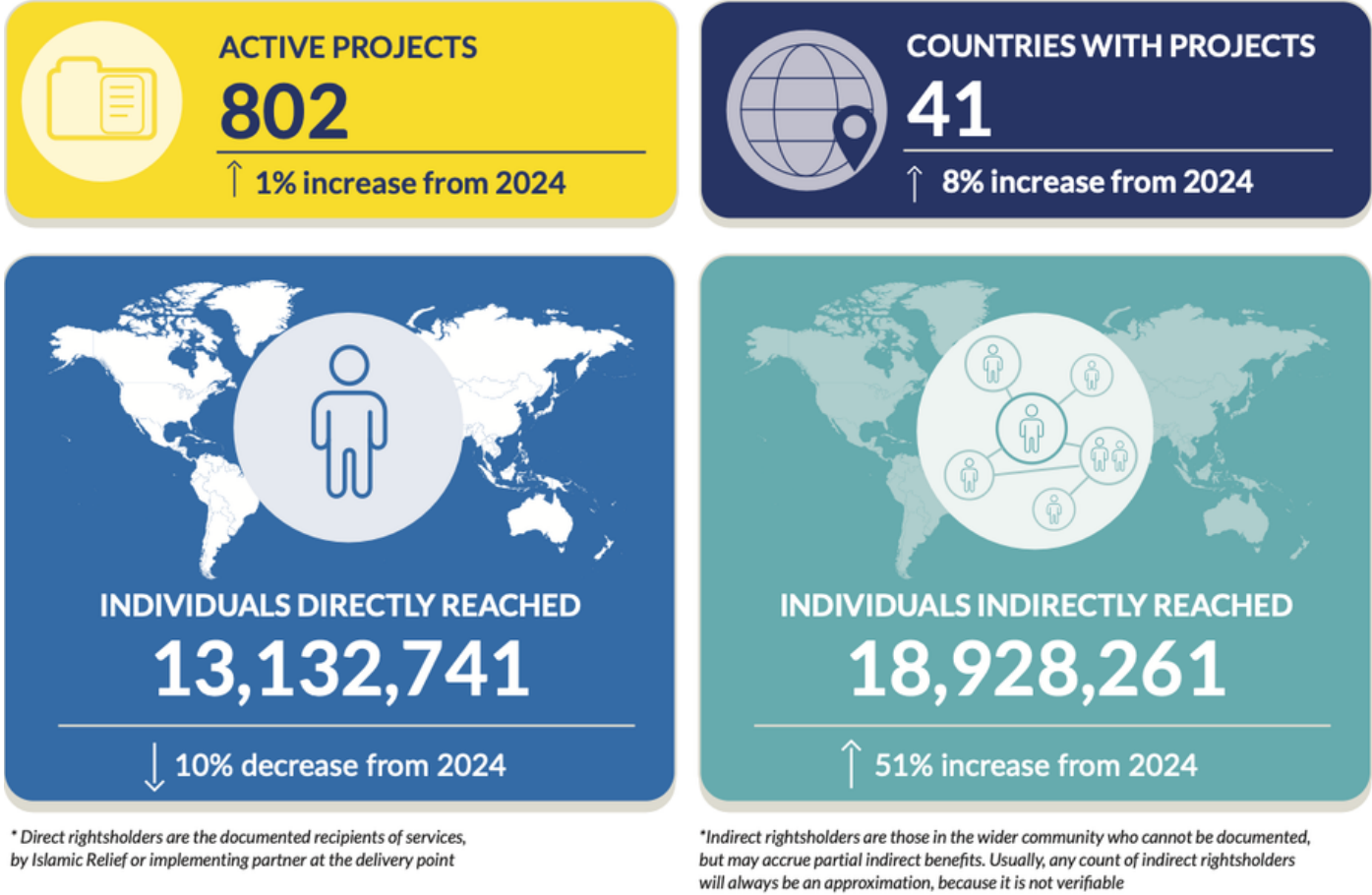
Dette suppleres med en skrivebordsbasert gjennomgang av prosjektdokumentasjon innsendt av Islamic Reliefs landskontorer.² Disse innsendingene (inkludert evalueringsrapporter, prosjektdokumenter og rettighetshavernes perspektiver) ble analysert for å identifisere sentrale temaer, lærdommer og illustrerende eksempler. Utvalgte tilfeller presenteres som utvalgte casestudier gjennom hele rapporten.

2. HVEM VI NÅDDE UT TIL OG HVOR

I 2025 sto marginaliserte samfunn over hele verden fortsatt overfor betydelige utfordringer. Langvarige konflikter, klimarelaterte kriser og vedvarende sosioøkonomisk press har forsterket sårbarheten og satt de berørte befolkningene i en situasjon der deres evne til å takle utfordringene er svekket. I denne sammenhengen er det fortsatt av avgjørende betydning med rettidige, menneskesentrerte og integrerte tiltak. Gjennom

Gjennom Islamic Reliefs landskontorer, og med støtte fra Islamic Relief Worldwide og våre medlemsorganisasjoner, har vi fortsatt å gjennomføre humanitære og utviklingsrelaterte tiltak for de som trenger det mest. Denne delen gir en global oversikt over omfanget og fordelingen av våre programmer, og belyser hvor vi har arbeidet og hvilke lokalsamfunn vi har hjulpet det siste året.

2.1 Global reach 2025 IN NUMBERS

PEOPLE DIRECTLY REACHED ACROSS PROGRAMME TYPES

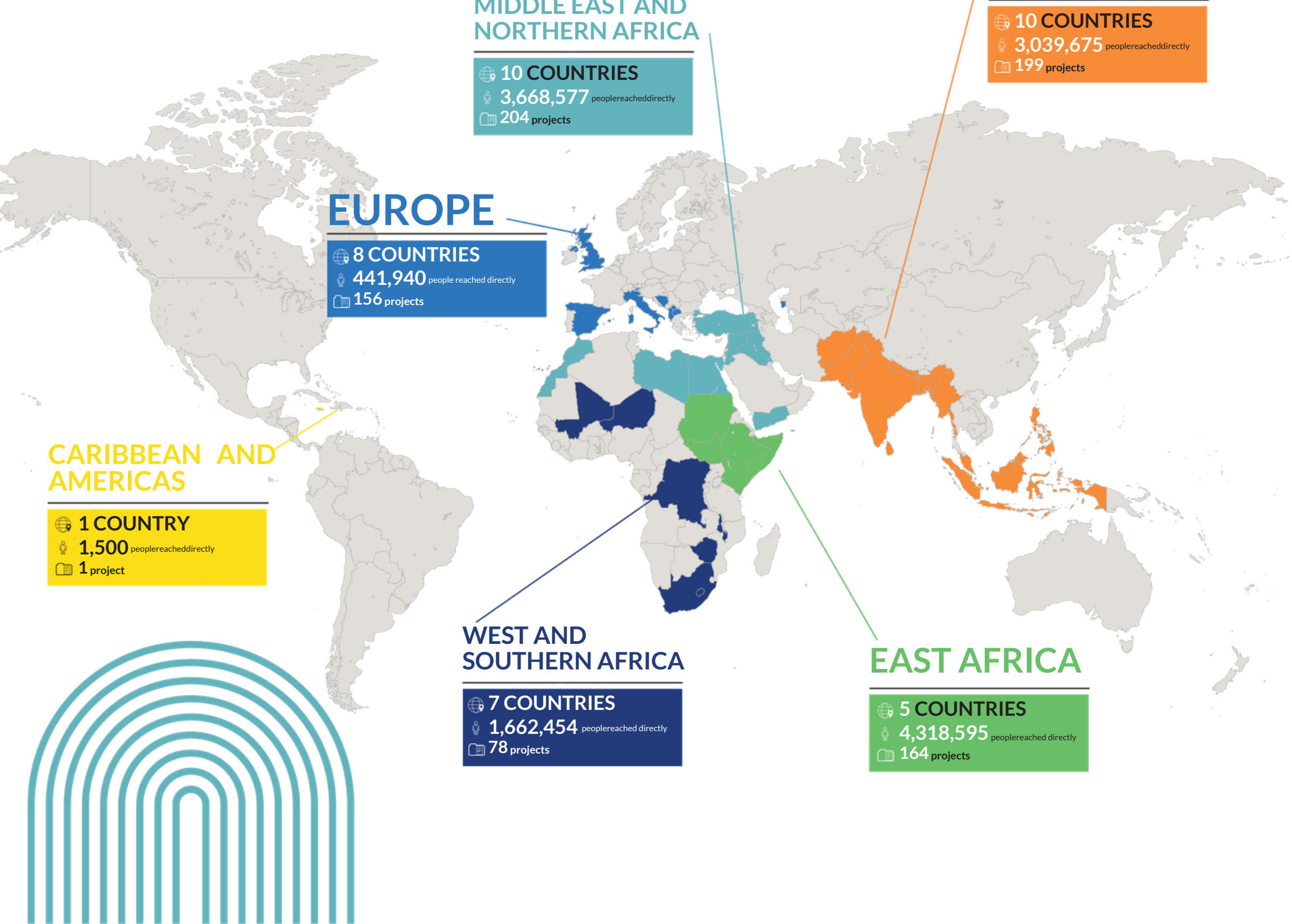

³ Member offices are Islamic Relief entities primarily based in fundraising countries, supporting the federation through fundraising, advocacy, communications, and strategic programme support.

2.2 Hvor vi har arbeidet

I 2025 utvidet Islamic Relief sin globale virksomhet og økte antallet land der vi gjennomfører programmer fra 38 til 41. Denne veksten omfatter nye eller utvidede tiltak i Myanmar, Egypt, Jamaica og Malaysia.

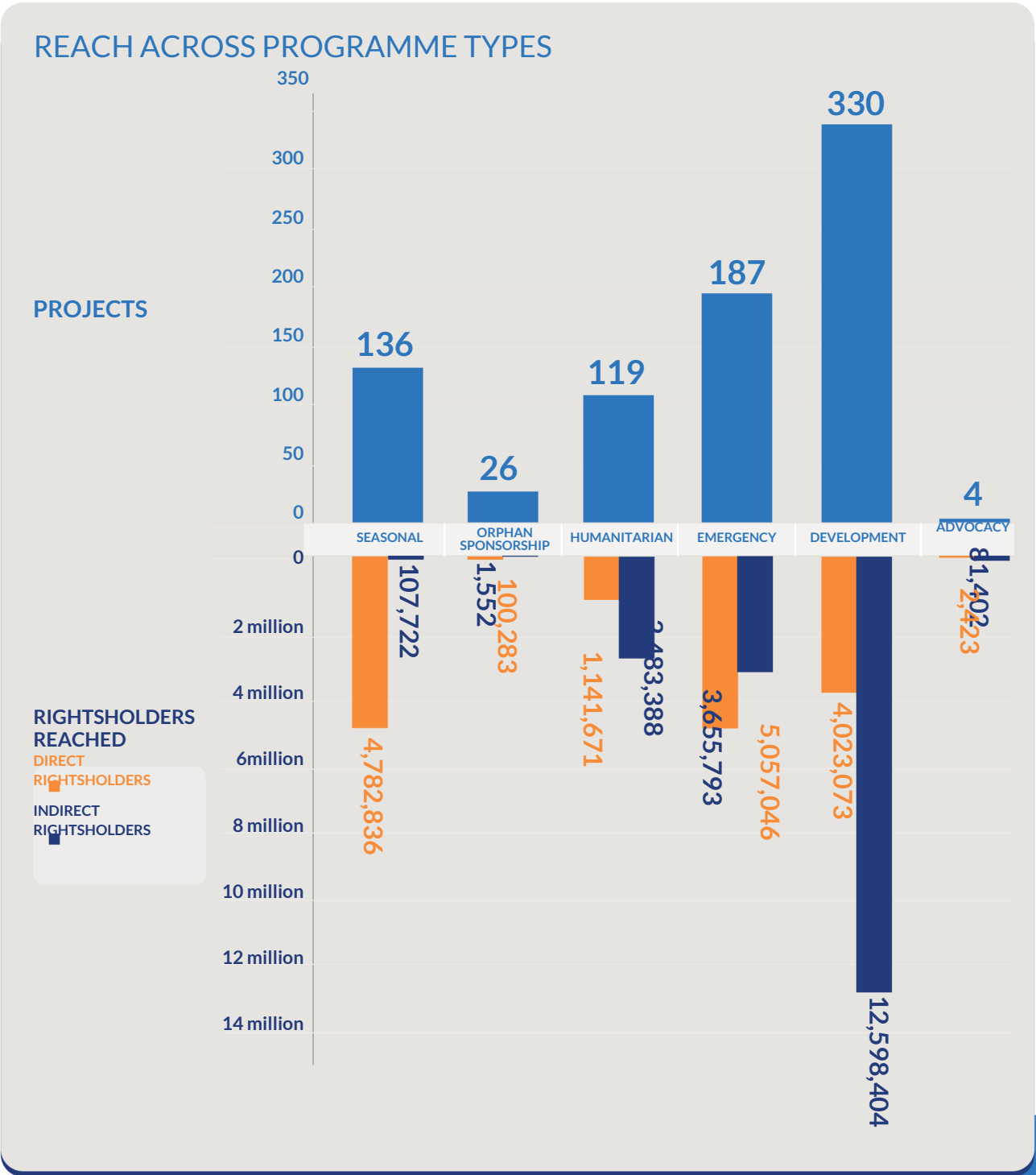
Kartet viser landene der programmene ble gjennomført i 2025

Country	Projects	People reached directly	People reached indirectly
EUROPE			
Albania	15	45,568	4,962
Bosnia and Herzegovina	11	24,769	41,337
Italy	3	2,008	0
Kosova	18	142,133	156,035
North Macedonia	7	19,451	34,817
Russian Federation (Chechnya)	7	25,384	2,283
Spain	3	1,891	0
Spain	92	180,736	685,876
MIDDLE EAST AND NORTH AFRICA			
Egypt	1	26,660	0
Iraq	19	55,724	168,902
Jordan	19	51,033	79,243
Lebanon	19	578,181	169,245
Libya	1	1,225	1,225
Morocco	15	41,886	344
Occupied Palestinian Territory	18	500,000	879,609
Yemen	25	1,080,274	1,080,437
Syria	62	1,276,262	8,747
Türkiye	25	57,332	3,383
ASIA			
Afghanistan	50	1,027,076	471,260
Bangladesh	35	594,706	365,859
India	2	39,591	0
Indonesia	22	58,161	48,112
Malaysia	1	171	200
Myanmar	2	25,637	100
Nepal	10	113,958	100,549
Pakistan	54	1,028,277	5,970,563
Philippines	13	103,182	71,587
Sri Lanka	10	48,916	2,124
AMERICAS/CARIBBEAN			
Jamaica	1	1,500	0
WEST AND SOUTHERN AFRICA			
Democratic Republic of Congo	4	14,489	0
Lesotho	2	4,308	12,308
Malawi	11	280,004	42,024
Mali	33	733,041	1,090,317
Niger	17	522,185	457,559
South Africa	10	101,795	53,465
Zimbabwe	1	6,632	6,632
EAST AFRICA			
Ethiopia	21	1,056,637	3,972,969
Kenya	34	450,498	356,295
Somalia	33	730,604	553,567
South Sudan	14	138,746	36,014
Sudan	62	1,942,110	2,000,312

2.3 Hvordan vi arbeidet (programtyper, sektorer, temaer)

Denne delen av rapporten vår belyser mangfoldet av prosjekter og programmer som Islamic Relief gjennomførte i 2025. Disse prosjektene omfatter et bredt spekter av typer, sektorer og temaer, noe som gjenspeiler organisasjonens mangfoldige satsningsområder og virkningsområder.

Merk: Nødhjelpsprosjekter gir rask bistand etter plutselige katastrofer eller forverring av eksisterende kriser. Humanitære prosjekter tar for seg løpende behov i langvarige kriser der det er begrensede muligheter for langsiktige utviklingsprogrammer.

HVA VI LEVERER

Nedenfor presenteres Islamic Reliefs programmering fordelt på sektorer, og viser omfanget og fordelingen av tiltakene på tvers av sektorene. Det fremhever både bredden i organisasjonens portefølje og mangfoldet av behov som dekkes. Det er verdt å merke seg at matsikkerhet og levebrød, helse og WASH utgjør de største tiltaksområdene, både når det gjelder rekkevidde og antall prosjekter.

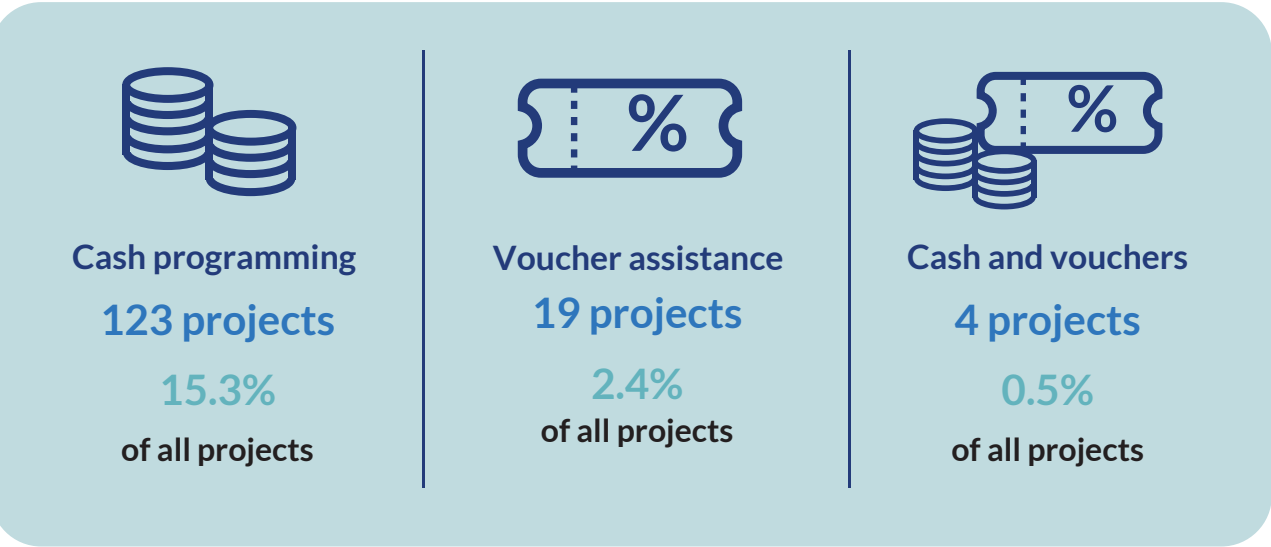

Merknad: Tallene for rettighetshavere presentert etter sektor omfatter kun prosjekter der den aktuelle sektoren ble identifisert som den primære intervensjonssektoren. Denne tilnærmingen forhindrer dobbelttelling av personer som er nådd gjennom tverrsektorielle programmer og gir et mer konservativt estimat av sektorspesifikk rekkevidde. Antallet prosjekter omfatter både prosjekter i den primære sektoren og prosjekter der sektoren ble gjennomført som en tilleggskomponent.

Beskyttelse og inkludering presenteres her som en egen sektor der prosjektene har konkrete mål rettet mot beskyttelse og inkludering av sårbare grupper. Dette skiller seg fra integrering av beskyttelse og inkludering på tvers av andre sektorer, der disse hensynene innarbeides i bredere programvirksomhet.

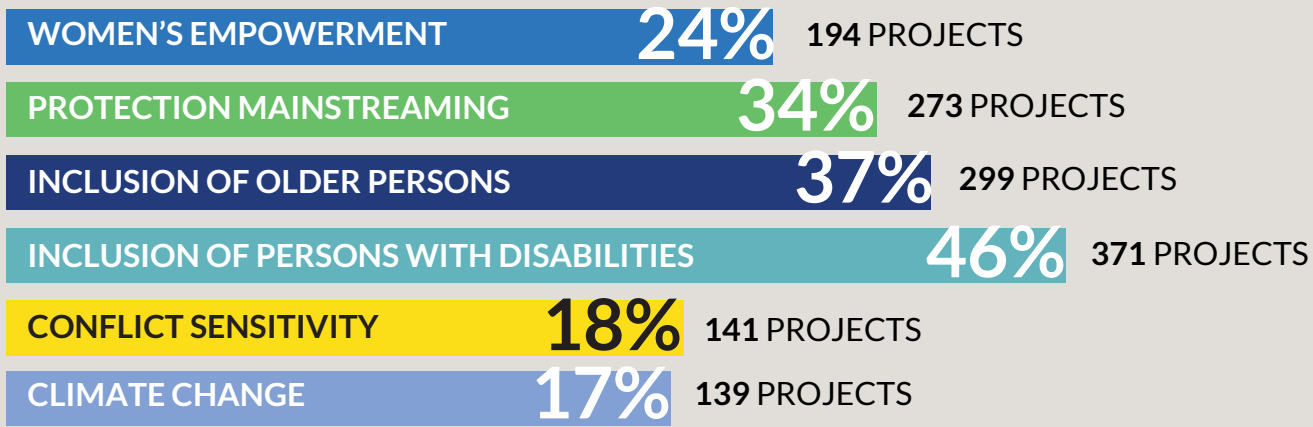
I 2025 gjennomførte Islamic Relief 146 prosjekter som omfattet kontantstøtte. Selv om direkte kontantoverføringer var den vanligste metoden, ble det også benyttet kuponger og kombinerte ordninger med kontanter og kuponger der dette var hensiktsmessig for å oppfylle programmets mål og tilpasse seg lokale markedsforhold.

HVORDAN BLE KONTANTSTØTTEN UTBETALT

Diagrammet nedenfor viser i hvilken grad tverrgående temaer er integrert i prosjektene i 2025. «Mainstreaming» betyr at tverrgående temaer, som for eksempel kjønn, integreres i utformingen og gjennomføringen av prosjektene, i stedet for å gjennomføres som frittstående aktiviteter.

MAINSTREAMING ACROSS PROJECTS

Merk: Siden prosjekter kan omfatte flere temaer samtidig, bør tallene ikke summeres, da det forekommer overlappinger mellom kategoriene.

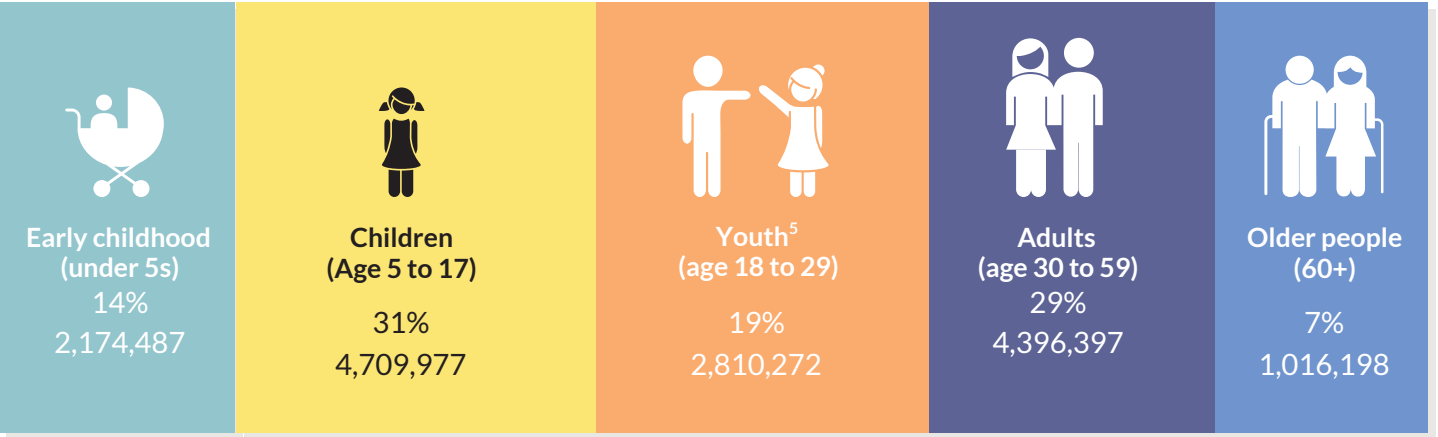
2.4 Hvem vi nådde ut til: Demografisk profil og sårbarhetsprofil

Dette avsnittet presenterer den demografiske profilen og sårbarhetsprofilen til de rettighetsberettigede som ble nådd i 2025, inkludert flyktningstatus, kjønn, alder og funksjonshemming. Det fremhever mangfoldet blant de berørte befolkningsgruppene og gjenspeiler Islamic Reliefs forpliktelse til inkluderende programmer både i kriserammede områder og i utviklingssammenheng.

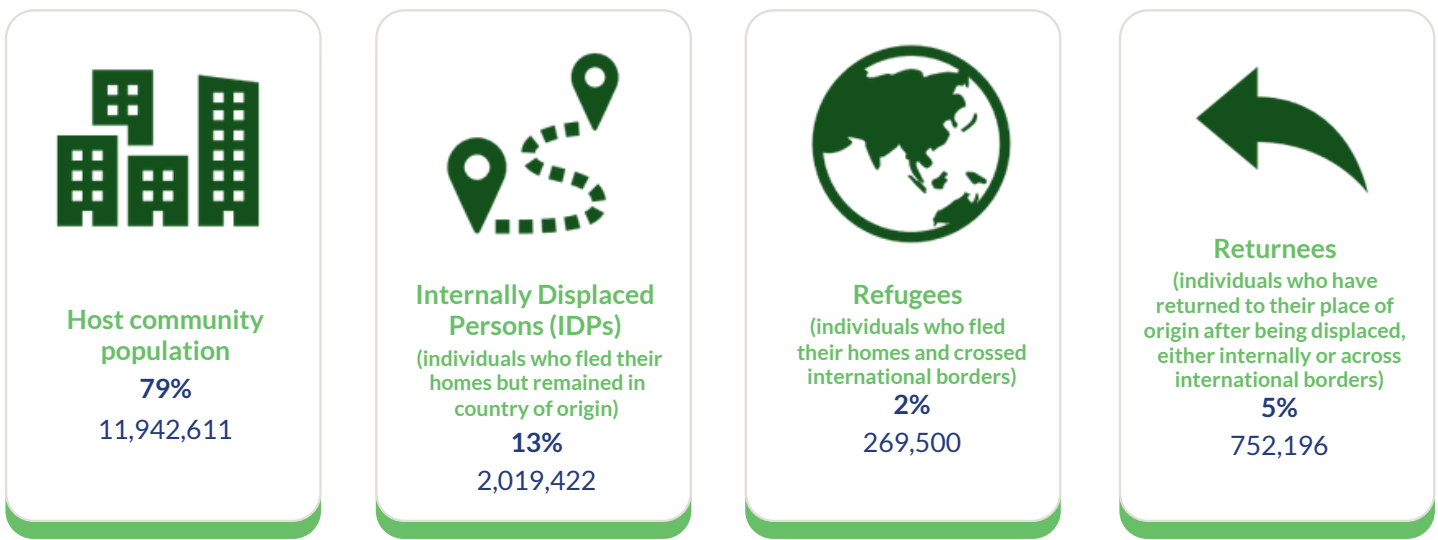
DEMOGRAFISK PROFIL

ALDRSPROFIL FOR PERSONER SOM ER NÅDD

FORSKYVNINGSTATUS

Selv om «ungdom» i internasjonale sammenhenger ofte defineres som personer i alderen 15–24 år, bruker denne rapporten aldersgruppen 18–29 år for å samsvare med de tilgjengelige datakategoriene.

2.5 Effekter gjennom bidrag til bærekraftsmålene

Denne delen av rapporten illustrerer Islamic Reliefs bidrag til oppnåelsen av bærekraftsmålene (SDG-ene). Prosjektene er knyttet til bærekraftsmålene basert på merking på prosjektnivå. Ettersom prosjektene ofte omfatter flere målsettinger, kan ett enkelt prosjekt være knyttet til flere bærekraftsmål. Denne tilnærmingen synliggjør den tverrsektorielle karakteren ved programarbeidet, men kvantifiserer ikke det forholdsmessige bidraget hvert prosjekt gir til de enkelte bærekraftsmålene.

Selv om denne tilnærmingen ikke muliggjør en presis måling av bidraget til hvert enkelt bærekraftsmål, gir den en nyttig oversikt over hvilke områder programarbeidet i størst grad er konsentrert om. Analysen viser at Islamic Reliefs prosjektportefølje i sterkest grad er knyttet til bærekraftsmålene Utrydde sult (SDG 2), God helse og livskvalitet (SDG 3) og Rent vann og gode sanitærforhold (SDG 6). Disse tre målene står samlet for den største andelen av prosjektene og når ut til flest rettighetshavere. Dette gjenspeiler også Islamic Reliefs sentrale prioriterte sektorer innen programarbeidet. Merk: Originalteksten du sendte inneholder samme avsnitt to ganger. Oversettelsen over gjengir innholdet én gang.

Sustainable Development Goals		Projects	Rightsholders
	End poverty in all its forms everywhere	53	614,086
	End hunger, achieve food security and improved nutrition, and promote sustainable agriculture	207	5,151,959
	Ensure healthy lives and promote well-being for all at all ages	195	4,156,218
	Ensure inclusive and equitable quality education and promote lifelong learning opportunities for all	101	1,224,075
	Achieve gender equality and empower all women and girls	90	1,402,539
	Ensure availability and sustainable management of water and sanitation for all	138	2,220,019
	Ensure access to affordable, reliable, sustainable, and modern energy for all	12	333,895
	Promote sustained, inclusive, and sustainable economic growth; full and productive employment; and decent work for all	51	756,771
	Build resilient infrastructure, promote inclusive and sustainable industrialisation and foster innovation	21	521,592
	Reduce inequality within and among countries	26	550,911
	Make cities and human settlements inclusive, safe, resilient and sustainable	34	936,759
	Ensure sustainable consumption and production patterns	15	217,305
	Take urgent action to combat climate change and its impacts	15	217,305
	Conserve and sustainably use the oceans, seas, and marine resources for sustainable development	48	612,609
	Protect, restore and promote sustainable use of terrestrial ecosystems; sustainably manage forests, combat desertification and halt and reverse land degradation; halt biodiversity loss	9	157,587
	Promote peaceful and inclusive societies for sustainable development; provide access to justice for all; and build effective, accountable and inclusive institutions at all levels	12	291,854
	Strengthen the means of implementation and revitalise the global partnership for sustainable development	23	376,724
		20	272,143

3. HVA VI LEVERTE

Denne delen gir en oversikt over vårt programarbeid innen sentrale sektorer, blant annet matsikkerhet og levebrød, WASH (vann, sanitær og hygiene), helse og ernæring, utdanning samt katastroferisikoreduksjon. Disse sektorene representerer Islamic Reliefs viktigste fokusområder, noe som gjenspeiles i omfanget av prosjektene som ble gjennomført og antallet rettighetshavere som ble nådd i 2025. Hver seksjon viser hvordan programarbeidet gjennomføres innenfor de ulike sektorene. Dette kombinerer kvantitativ analyse av rekkevidde og fordeling av prosjektporteføljen med utvalgte eksempler fra programmer som illustrerer resultater, virkninger og læring i ulike kontekster.

3.1 Matsikkerhet og levebrød

Matusikkerhet er fortsatt en av de mest presserende globale utfordringene. Ifølge Global Report on Food Crises (2025) opplever hundrevis av millioner mennesker fortsatt akutt sult som følge av konflikter, klimarelaterte sjokk, økonomisk ustabilitet og strukturelle ulikheter. Disse belastningene forstyrrer matsystemene, fører til økte priser og begrenser husholdningenes mulighet til å dekke grunnleggende behov. Kvinner, barn og fordrevne befolkningsgrupper rammes uforholdsmessig hardt.

I 2025 gjenspeilte Islamic Reliefs portefølje innen matsikkerhet og levebrød en kombinasjon av tiltak for matsikkerhet, støtte til levebrød og langsiktige graduation-programmer i ulike kontekster. Dette omfattet målrettede tiltak for matsikkerhet, initiativer for å styrke levebrød og langsiktige tilnærminger som skal hjelpe husholdninger ut av ekstrem sårbarhet. Et gjennomgående trekk ved porteføljen var et sterkt fokus på økonomisk myndiggjøring av kvinner, der mange prosjekter var bevisst utformet for å gi kvinner bedre tilgang til produktive ressurser, inntektsmuligheter, spareordninger og lokalt forankrede støttestrukturer. Dette gjenspeiler både den uforholdsmessig store belastningen matusikkerhet har på kvinner, og den sentrale rollen kvinner spiller for matsikkerhet, motstandskraft og gjenoppbygging i husholdningene. I ulike kontekster, blant annet i Mali, Irak, Nepal, Bangladesh og Niger, varierte programarbeidet fra å dekke umiddelbare matbehov til å styrke inntektsgenerering, ferdigheter og økonomisk motstandskraft. Graduation-tilnærminger, der støtten ble satt sammen og trappet opp gjennom blant annet forbruksstøtte, innsatsmidler til levebrød, opplæring og spareordninger, gjorde det mulig for husholdninger å bevege seg mot mer bærekraftige og selvhjulpne levebrød.

Samlet sett legger Islamic Reliefs tilnærming til matsikkerhet og levebrød vekt på sammenhengen mellom matsikkerhet og bærekraftige levebrød. Ved å kombinere kortsiktig støtte med langsiktig økonomisk styrking søker programarbeidet å møte både behov og de underliggende årsakene til sårbarhet, slik at husholdninger kan bygge større motstandskraft over tid.

3.1.1 Omfang og dekning av porteføljen for matsikkerhet og levebrød

Programmer for matsikkerhet og levebrød utgjør en viktig og strategisk del av Islamic Reliefs globale portefølje, med 137 prosjekter der matsikkerhet og levebrød er hovedsektoren (17 prosent) og 85 (10,5 prosent) prosjekter der matsikkerhet og levebrød er en sekundær/integrert komponent.

Projects implemented

222

(28% of all projects)

Countries covered

30

(out of 41 countries)

People reached directly

2,053,858

(14% of all direct rightsholders)

People reached indirectly

5,487,732

(29% of all indirect rightsholders)

Key insights:

- Matsikkerhet og levebrød er både en selvstendig sektor og en integrert sektor → noe som gjenspeiles i økningen fra 17 % (primær) til 27 % (samlet omfang)
- Integrert programvirksomhet utvider fotavtrykket for matsikkerhet og levebrød betydelig, særlig i land som Etiopia: (14 % → 43 %) og Sør-Sudan: (57 % → 79 %)
- Programvirksomheten for matsikkerhet og levebrød er globalt fordelt, med sterk konsentrasjon i sårbare og klimapåvirkede områder, og har størst direkte rekkevidde i:
 - PPakistan – 16 prosjekter
 - Sudan – 15 prosjekter
 - Jemen – 12 prosjekter
 - Bangladesh – 10 prosjekter
- Tiltak for matsikkerhet og livsgrunnlag rettes hovedsakelig mot vertslokalsamfunn (80 %), og nesten én av fem rettighetshavere er internt fordrevne (18 %)

3.1.2 Program i fokus: Matsikkerhet

Prosjektene nedenfor viser hvordan integrerte tiltak for matsikkerhet kan gi både umiddelbar nødhjelp og langsiktige fordeler.

Qurbani Plus Mali: Integrering av matsikkerhet, levebrød og økonomisk styrking av kvinner

I Koulikoro-regionen i Mali, hvor fattigdom på landsbygda, klimautfordringer og begrensede muligheter for å skaffe seg et levebrød fortsatt undergraver husholdningenes matsikkerhet, viste prosjektet «Qurbani Plus Mali» hvordan en integrert tilnærming kan gi både umiddelbare og langsiktige fordeler. Prosjektet, som ble gjennomført i tre landsbyer i Safo kommune, var utformet for å forbedre kvinners sosiale inkludering og økonomiske selvstendighet gjennom en kombinasjon av oppdrett av husdyr, grønnsaksdyrking og lokalsamfunnsbaserte spare- og låneordninger. Prosjektet støttet 150 kvinner, inkludert 21 kvinner med funksjonsnedsettelse, gjennom grønnsaksdyrking og aktiviteter i landsbybaserte spare- og låneforeninger (VSLA), mens 45 kvinner, inkludert 10 kvinner med funksjonsnedsettelse, deltok i det islamske mikrofinansinitiativet Muzarah. Disse kvinnene mottok unge okser til oppfôring, støtte til dyrefôr, teknisk opplæring og løpende veiledning. Samtidig etablerte prosjektet tre grønnsakshager, utstyrt med borebrønner og styringskomiteer, og opplærte kvinner i grønnsaksproduksjon, kompostering, organisk gjødsel og dyrking av fôr. Det ble også dannet seks VSLA-er, noe som gjorde det mulig for kvinnene å spare kollektivt og få tilgang til lån både til livsopphold og sosiale behov. Prosjektet ga gode resultater. Ved slutten av gjennomføringen:

- Andelen husholdninger med en «akseptabel» matforbruksscore (FCS)⁷ hadde økt fra 39 prosent til 95 prosent.
- Den gjennomsnittlige månedlige husholdningsinntekten steg fra 17 293 FCFA (30 USD) til 43 713 FCFA (77 USD). 97 prosent av husholdningene oppga en inntektsøkning på minst 30 prosent, og 95 prosent oppga at de hadde en stabil inntektskilde.
- Overskuddet fra salg av husdyr ble reinvestert i små drøvtyggere, forretningsvirksomhet og husholdningens behov.
- VSLA-medlemmene sparte over 5,4 millioner XOF (9 660 USD) og fikk tilgang til lån på mer enn 2,7 millioner XOF (4 830 USD).
- Kvinnene rapporterte også om sterkere bånd til lokalsamfunnet, og 100 prosent av respondentene oppga at prosjektet bidro til økt sosial samhørighet.

⁶ Muzaraha er en form for landbrukspartnerskap eller delingsavtale i islamsk rett, der en grunneier overlater jord til en bonde for landbruksproduksjon i bytte mot en forhåndsbestemt andel av avlingen.

⁷ Food Consumption Score (FCS) er en sammensatt indikator fra Verdens matvareprogram (WFP) som måler husholdningenes matsikkerhet basert på kostholdets mangfold, forbruksfrekvens og relativ næringsverdi. Den beregner hvor ofte de åtte matvaregruppene har blitt spist i løpet av de siste sju dagene, vektet etter ernæringsmessig betydning, for å kategorisere husholdningenes matforbruk som dårlig, på grensen eller akseptabelt.

95%

oppga å ha en stabil inntektskilde.

Det kom frem flere felles lærdommer for fremtidige tiltak innen matsikkerhet:

Integrerte tilnærminger som kombinerer levebrød, finansiell inkludering og klimatilpasning gir bedre resultater når det gjelder motstandskraft enn enkeltstående tiltak.

Kvinnens tilgang til eiendeler, sparingsordninger og produktive ressurser forbedrer både husholdningenes matsikkerhet og den sosiale sammenhengen betydelig.

Markedsforbindelser og sesongmessige etterspørselsmønstre må tas i betraktning når man utformer tiltak for å sikre levebrød.

Styrking av lokalsamfunnets styringsstruktur og produsentorganisasjoner forbedrer bærekraften og det lokale eierskapet.

Programmet for styrking av lokalsamfunnets motstandskraft og økonomisk selvstendiggjøring (SHEEP): Et regionalt program for integrert motstandskraft.

SHEEP er et flerlandsprogram for motstandskraft som gjennomføres i noen av de mest sårbare og kriseutsatte områdene på Afrikas Horn, i Kenya, Etiopia, Somalia, Sør-Sudan og Sudan. Programmet, som gjennomføres i miljøer preget av klimavariasjoner, fordrivelse, økonomisk ustabilitet og dårlig tilgang til tjenester, ble utformet for å styrke lokalsamfunnets motstandskraft gjennom integrerte tiltak innen matsikkerhet, levebrød, tilgang til vann, katastrofeforebygging og sosial inkludering.

Resultater fra programmets regionale analyse av oppnådde resultater viser jevne forbedringer i matsikkerhet og inntekt i alle landene, med resultater som varierer etter kontekst:

- Kenya:**

85 prosent av bøndene tok i bruk forbedrede metoder, noe som førte til økt produktivitet. Gjennomsnittlig husholdningsinntekt økte med 48 prosent, drevet av forbedret markedsadgang (84 prosent). Det ble oppnådd gode resultater når det gjelder tilgang til vann, og 90,5 prosent av husholdningene rapporterte om forbedringer.
- Somalia:**

78 prosent av husholdningene økte avlingsproduksjonen, noe som bidro til å avskaffe de sesongmessige «sultmånedene». 84 prosent oppga økt inntekt, støttet av jordbruk, VSLA-er og ungdomsbedrifter. 70 prosent fikk bedre tilgang til markeder, noe som styrket den økonomiske motstandskraften.
- Etiopia:**

79 prosent oppga økte avlinger, med betydelig økning i landbruksproduktiviteten. 99 prosent av husholdningene oppga økt inntekt, noe som gjorde det mulig å bruke mer penger på grunnleggende behov, utdanning og helsetjenester. Sterkt markedsengasjement, der 98 prosent fikk tilgang til nye eller forbedrede markeder.
- Sør Sudan:**

94 prosent tok i bruk forbedrede metoder, det høyeste tallet blant alle landene. 92 prosent av husholdningene rapporterte om økt avlingsproduksjon, med direkte forbedringer i matsikkerheten. 75 prosent fikk bedre tilgang til markedet, noe som bidro til inntektsvekst.

- 5. Sudan:**
- 99 prosent av husholdningene oppga økt avlingsproduksjon (det høyeste tallet blant alle landene), sammen med forbedret produktivitet i husdyrholdet
 - 92 prosent oppga høyere inntekt og bedre markedsadgang
 - Høy utbredelse av forbedrede metoder, med store fremskritt både innen jordbruk og husdyrhold

I alle de fem landene var det mest gjennomgående resultatet forbedret matsikkerhet og inntekt, drevet av utbredt bruk av forbedrede metoder og styrkede markedsforbindelser.

Erfaringer fra programmets regionale evaluering viser at SHEEPs sterkeste resultater oppstod der tiltakene virket på flere nivåer av motstandskraft samtidig. I praksis innebar dette å knytte støtte til jordbruk og husdyrproduksjon sammen med tilgang til vann, sparing og finansiell inkludering, markedsorienterte produsentgrupper og styringsstruktur i lokalsamfunnet.

Den regionale læringsprosessen fremhevet også viktige prioriteringer for fremtidig programutforming, blant annet behovet for å formalisere VSLA-er og produsentgrupper til kooperativer, styrke utviklingen av markedsystemer allerede fra utformingsfasen og investere i solcelledrevne vannsystemer med sterk lokalsamfunnsstyring.

VIKTIGE LÆRINGER:

I alle de fem landene var det mest gjennomgående resultatet forbedret matsikkerhet og inntekt.

3.1.3 Program i fokus: Bærekraftige levebrød

Utover umiddelbar støtte spiller tiltak for å sikre levebrød en avgjørende rolle i å styrke motstandskraft og økonomisk stabilitet. Nedenfor fremheves hvordan målrettede tiltak for å sikre levebrød kan øke inntektsmulighetene og redusere sårbarheten over tid.

Styrking av lokalsamfunnets motstandskraft i Bara-distriktet, Nepal: Å knytte sammen levebrød, beskyttelse og klimatilpasning

I Bara-distriktet i Nepal, der høy fattigdom, klimavariasjoner og sosiale ulikheter krysser hverandre, gjennomførte Islamic Relief et integrert program for motstandskraft for å takle de strukturelle årsakene til økonomisk sårbarhet. Området er svært utsatt for klimastøt, blant annet uregelmessig nedbør og stigende temperaturer, mens mange husholdninger, særlig de fra dalit- og muslimske samfunn, er avhengige av lavproduktivt jordbruk og tilfeldig arbeid, med begrensede muligheter for inntektsdiversifisering.

Prosjektet var utformet for å styrke livsgrunnlaget samtidig som det tok for seg underliggende hindringer knyttet til kjønnsulikhet, sikkerhetsrisikoer og tilgang til grunnleggende tjenester. Det kombinerte klimaresilient jordbruk, utvikling av småbedrifter, WASH-infrastruktur og lokalsamfunnsbaserte beskyttelsesmekanismer, ut fra erkjennelsen av at økonomisk styrking alene ikke er tilstrekkelig dersom sosiale og miljømessige begrensninger ikke tas tak i.

Prosjektet nådde ut til over 14 000 mennesker, med målrettet støtte til livsgrunnlaget for sårbare husholdninger gjennom landbruksinnsatsmidler, opplæring og utvikling av småbedrifter. Bøndene tok i bruk klimavennlige metoder som vekstskifte, bruk av biogjødsel og forbedrede vanningssystemer, noe som førte til økt produktivitet og diversifisering av inntektskilder. Samtidig fikk 323 personer støtte til å etablere eller utvide småbedrifter, alt fra skredderi og detaljhandel til reparasjonstjenester, noe som skapte nye økonomiske muligheter i underforsynte landlige markeder. Den eksterne evalueringen bekrefter at prosjektet omsatte denne integrerte utformingen til konkrete og målbare forbedringer på flere resultatområder:

- Matsikkerheten ble betydelig forbedret, og andelen husholdninger som oppga å ha tilstrekkelig tilgang til mat, økte fra 56 prosent til 68,5 prosent.
- Bruken av klimavennlige landbruksmetoder økte også fra 40 prosent til 53,9 prosent, noe som bidro til mer motstandsdyktige levebrød.
- Økt økonomisk selvbestemmelse for kvinner fremsto som et sentralt resultat, der 89 prosent av kvinnene oppga økt inntekt og større innflytelse over husholdningens økonomiske beslutninger.

Prosjektets innvirkning gjenspeiles også i endringer i enkeltpersoners levebrød. I Bara-distriktet utfordret Chandrika, en bonde fra Mahagadhimai kommune, langvarige tabuer i lokalsamfunnet knyttet til soppdyrking.

«Jeg dyrker ikke sopp, jeg dyrker hvitt gull», sier han og fremhever både den økonomiske og ernæringsmessige verdien av avlingen sin.

Med støtte fra Islamic Relief etablerte Chandrika en demonstrasjonsåker for soppdyrking på tidligere ubrukt jord. En praksis som en gang ble sett på med mistenksomhet, er nå en akseptert og voksende næringsaktivitet i lokalsamfunnet. Chandrika og kona produserer over 200 kilo østerssopp per sesong, noe som gir inntekter og inspirerer andre.

«Først trodde folk at jeg var gal. Nå kommer de for å kjøpe sopp hos meg», forklarer han.

Gården hans har siden blitt et lokalt læringssenter, med over 100 besøkende fra lokalsamfunnet, og flere har startet sin egen soppdyrking.

Disse forbedringene førte imidlertid ikke fullt ut til økt motstandskraft blant husholdningene generelt. Andelen husholdninger som viste tegn på motstandskraft økte bare marginalt, fra 35 prosent til 38,2 prosent, noe som understreker et kritisk gap mellom kortsiktige forbedringer og varige resultater når det gjelder motstandskraft. Dette tyder på at selv om prosjektet var effektivt når det gjaldt å forbedre den umiddelbare matsikkerheten og landbrukspraksisen, krever oppbygging av økonomisk selvbestemmelse og motstandskraft langsiktige endringer på systemnivå, herunder sterkere markedsforbindelser, oppbygging av eiendeler og vedvarende støtte utover prosjektperioden.

Støtte til økonomisk gjenoppbygging gjennom mikro-, små og mellomstore bedrifter og sysselsetting blant unge i Irak

I provinsene Thi Qar og Halabja i Irak har langvarig konflikt, økonomisk stagnasjon og svak utvikling av den private sektoren ført til at mange unge, særlig nyutdannede, står uten reelle muligheter for å komme inn på arbeidsmarkedet. Samtidig står mikro-, små og mellomstore bedrifter (MSME-er), som utgjør grunnlaget for de lokale økonomiene, overfor hindringer når det gjelder tilgang til finansiering, kvalifisert arbeidskraft og markeder.

Islamic Reliefs prosjekt forsøkte å takle disse sammenhengende utfordringene gjennom en integrert tilnærming for økonomisk styrking som kombinerte kompetanseutvikling, bedriftsstøtte og markedskontakter. Ved samtidig å styrke ungdommens sysselsettbarehet og MSME-kapasiteten bidro prosjektet til å skape bærekraftige veier fra arbeidsledighet til inntektsgenerering for de unge nyutdannede som deltok. Prosjektet støttet over 700 direkte rettighetshavere gjennom teknisk og yrkesrettet utdanning og opplæring (TVET), lærlingordninger og tjenester for forretningsutvikling. I Thi Qar og Halabja ble unge plassert i praktiske arbeidsmiljøer og opplært i yrker som er relevante for markedet, mens mikro-, små og mellomstore bedrifter mottok forretningsopplæring, veiledning og betingede kontanttilskudd for å utvide virksomheten.

Samtidig avdekket prosjektet viktige utfordringer og erfaringer. Til tross for gode resultater innen kompetanseutvikling, førte ikke prosjektet umiddelbart til sysselsetting for alle deltakerne, særlig i Halabja, hvor 59 prosent av lærlingene fortsatt var på jakt etter jobb tre måneder etter prosjektets avslutning – noe som gjenspeiler begrenset tilgang på arbeidsplasser i den lokale økonomien.

Deltakerne pekte også på hindringer som lave lønninger, begrenset etterspørsel i markedet og misforhold mellom opplæring og tilgjengelige muligheter. Disse funnene understreker en viktig lærdom: kompetanseutvikling alene er ikke tilstrekkelig for å skape sysselsettingsresultater i sårbare sammenhenger. Vedvarende støtte til arbeidsformidling, sterkere engasjement fra privat sektor og utvikling av markedsystemer er avgjørende for å omsette kompetanse til stabile levebrød.

Resultatene fra konsekvensutredningene viser sterke resultater:

- I Thi Qar fikk 73 prosent av deltakerne i lærlingordningen jobb innen tre måneder etter at lærlingperioden var avsluttet, mens 86 prosent oppga at de hadde inntekt som et direkte resultat av opplæringen.
- 83,7 prosent oppga at programmet innfridde eller overgikk forventningene, i tillegg til økt selvtilit (83,7 prosent) og utvidede faglige nettverk (69,8 prosent).
- I Halabja tok 80 prosent av deltakerne i bruk sine nye ferdigheter, og 60 prosent hadde allerede startet innteksbringende aktiviteter.

I tillegg til å skape arbeidsplasser bidro programmet til en bredere økonomisk oppgang:

- Over 70 mikrobedrifter ble etablert, og rundt 260 arbeidsplasser ble skapt eller opprettholdt.
- Kvinners deltakelse var en bemerkelsesverdig prestasjon, og mange kvinnelige deltakere drev hjemmebaserte virksomheter, noe som økte husholdningenes inntekt, for å håndtere sosiale begrensninger.

RESULTATER

Mer enn **70** mikrobedrifter ble opprettet, og nesten **260** arbeidsplasser ble skapt

3.1.4 Program i fokus: Avgangsmodell

Falah-avslutningsmodellen er Islamic Reliefs flaggshipsmodell, utviklet for å hjelpe ekstremt fattige husholdninger med å komme seg ut av krise og avhengighet og over til bærekraftige levebrød og selvhjulpenhet gjennom trinnvis, flerdimensjonal støtte. Det følgende viser hvordan denne støtten kan legge til rette for langsiktig endring.

Utvikling av bærekraftige levebrød for ekstremt fattige lokalsamfunn (SUPPORT), Bangladesh: Å legge til rette for veier ut av ekstrem fattigdom

I det nordlige Bangladesh, der ekstrem fattigdom, sesongmessig arbeidsledighet og kjønnsulikhet går hånd i hånd, benytter Islamic Reliefs SUPPORT-prosjekt en strukturert «graduation»-tilnærming for å hjelpe 3 000 ekstremt fattige husholdninger i Dinajpur med å gå fra sårbarhet til selvhjulpenhet. Prosjektet tilbyr trinnvis og lagdelt støtte som gjenspeiler hele «graduation»-forløpet. Dette omfatter:

- **Målretting og planlegging:** Husholdningsspesifikke planer for livsgrunnlag basert på kapasitet og muligheter
- **Overføring av ressurser og opplæring:** Klimatilpasset jordbruk, husdyrhold og støtte til småbedrifter
- **Finansiell inkludering:** Selvhjelpsgrupper (SHG-er) som forvalter rentefrie revolverende fond (qard hasan).
- **Veiledning og oppfølging:** Kontinuerlig én-til-én-mentoring og læring mellom likemenn.
- **Sosial styrking:** Ledelsesgrupper for kvinner og bevisstgjøring om rettigheter.
- **Systemkoblinger:** Tilknytning til markeder og offentlige tjenester

RESULTATER

Mer enn
229%
økning i gjennomsnittlig husholdningsinntekt.

Early results from the mid-term evaluation demonstrates significant growth:

- More than 229 per cent increase in average household income (from BDT 3,875 (USD 31) to 12,749 (USD 104).
- 97 per cent of households engaged in multiple income-generating activities.
- 100 per cent of households participating in SHGs.
- 80 per cent accessing government social safety nets (up from 8 per cent at baseline)

«Harnessing Opportunities for Poverty Eradication» (HOPE), Niger: En tverrsektoriell «graduation»-tilnærming for å bekjempe ekstrem fattigdom i byene

I Niamey, hvor rask urbanisering, arbeidsledighet og stigende levekostnader holder ekstremt fattige husholdninger fanget i kronisk fattigdom, benytter Islamic Reliefs HOPE-prosjekt en tverrsektoriell «graduation»-modell for å støtte 9 678 direkte rettighetshavere i overgangen til bærekraftige levebrød. Dette prosjektet retter seg mot urbane samfunn ved å anvende hele utviklingssekvensen: forbruksstøtte (kontantstøtte) for å stabilisere husholdningene; kompetanse- og ressursoverføring (yrkesopplæring, starttilskudd); finansiell inkludering (sparegrupper, finansiell kompetanse); samt intensiv veiledning og oppfølging.

Prosjektet belyser også sentrale utfordringer som har betydning for læringen:a

Kvinner selvbestemmelse er fortsatt ujevn → deltakelsen økte, men beslutningsmyndigheten i husholdningene var fortsatt begrenset. Gruppens resultater varierte → noen selvhjelpsgrupper trengte intensiv veiledning og motivasjonsstøtte. Innføring av nye praksiser (dvs. klimaresistente praksiser) krevde demonstrasjon → atferdsendring var avhengig av praktisk, hands-on læring. Markedstilgang og klimarisiko påvirket levedyktigheten → noe som påvirket inntektssikkerheten og krevde kontinuerlig tilpasning av livsgrunnlagsplanene.

Det er viktig å merke seg at nettopp denne utgaven av «graduation»-programmet i Niger er utstyrt med ytterligere støtte, blant annet innen ernæring (ved hjelp av FARN-tilnærmingen),⁸ WASH-infrastruktur samt tjenester knyttet til beskyttelse og kjønnsbasert vold (GBV), noe som gjenspeiler et reelt flerdimensjonalt «graduation»-modellprosjekt. Resultater fra midtveisevalueringen viser en betydelig forandring i husholdningene:

92,7 prosent av rettighetshaverne økte inntekten fra arbeid eller inntektsskapende aktiviteter.
82,9 prosent av de støttede virksomhetene genererte overskudd.
99 prosent av husholdningene oppnådde et minimum av kostholdsmangfold.
15 229 personer fikk tilgang til rent vann gjennom solcelleanlegg.

«Før dette prosjektet trodde jeg ikke det var mulig... nå har jeg ferske grønnsaker hjemme og trenger ikke å bekymre meg for matlagingen.»

Halima, en 47 år gammel enke fra Niamey, slet med å forsørge sine to sønner etter at mannen hennes døde. Uten en stabil inntekt måtte barna hennes slutte på skolen, og familien var avhengig av uregelmessige og utilstrekkelige inntekter for å overleve. Gjennom HOPE-prosjektet fikk Halima kontantstøtte til ulike formål, yrkesopplæring for en av sønnene sine og opplæring i jordløs bylandbruk, noe som gjorde det mulig for henne å dyrke grønnsaker hjemme. Hun ble også med i en sparegruppe for kvinner, noe som gjorde at hun kunne begynne å spare og få tilgang til små lån. I dag forteller Halima om forbedret matsikkerhet, redusert daglig stress og større tillit til sin egen evne til å forsørge familien. Hennes erfaring viser hvordan «graduation»-tilnærminger samtidig kan stabilisere husholdninger, bygge opp levebrød og gjenopprette verdighet i svært sårbare bymiljøer.

Til tross for gode resultater peker prosjektet på noen sentrale utfordringer:

- Hindringer knyttet til finansiell inkludering (tilgang til banker, forsinkelser i dokumentasjonsprosessen) bremsset gjennomføringen.
- Byutviklingsmessige begrensninger (mangel på tomter) begrenser mulighetene for tradisjonelle levebrød.
- Avhengigheten av kontantstøtte i de tidlige fasene reiser spørsmål om bærekraft.
- Tilgangen til opplæringssentre og markeder er fortsatt ujevn.
- Atferdsendring (f.eks. er hygienetiltakene tatt i bruk av 48 % av befolkningen, noe som viser at opptaket kun er delvis).

En viktig lærdom fra dette prosjektet er at tilnærminger for å hjelpe folk ut av fattigdom kan være svært effektive i sårbare urbane miljøer, der de tar tak i strukturelle urbane begrensninger (plass, markeder, tjenester) og satser på kontinuerlig veiledning og lokale systemer. Bærekraften avhenger imidlertid av en sterkere integrering av finanssystemer, mer tilgjengelige markedsforbindelser og infrastruktur, samt fortsatt støtte til forbruket.

⁸ FARN-tilnærmingen (Foyers d'Apprentissage et de Réhabilitation Nutritionnelle, eller «Lærings- og ernæringsrehabiliteringssentre») er et lokalsamfunnsbasert tiltak rettet mot moderat underernærte barn under fem år. Her samles mødrene i 12 dager for å lære om bedre ernæring, hygiene og tilberedning av lokale retter, med sikte på å rehabilitere barna og forebygge fremtidig underernæring.

3.2 Helse og ernæring

I mange av de områdene hvor Islamic Relief er aktive, fortsetter begrenset tilgang til helsetjenester av god kvalitet, høye forekomster av underernæring og svake helsesystemer å undergrave utviklingsresultatene, særlig for kvinner, barn og sårbare grupper. Disse utfordringene forverres ofte av konflikt, fordrivelse, klimakriser og fattigdom, som forstyrrer tjenesteleveransen og øker helserisikoen. Islamic Reliefs tilnærming til helse og ernæring fokuserer på å styrke tilgangen til essensielle tjenester samtidig som man tar tak i de underliggende helsebestemmende faktorene. Dette omfatter støtte til primær- og sekundærhelsetjenester,¹⁰ forbedring av helsen til mødre, nyfødte og barn, utvidelse av ernæringstiltak som ernæring for mødre, spedbarn og småbarn (MIYCN) og lokalsamfunnsbasert behandling av akutt underernæring (CMAM), samt integrering av WASH, matsikkerhet og atferdsendring for å oppnå bedre resultater.

Programmene gjennomføres ofte gjennom integrerte, lokalsamfunnsbaserte tilnærminger, der tjenestelevering kombineres med kapasitetsstyrking av helsesystemene, lokalsamfunnsengasjement og partnerskap med lokale myndigheter. Dette sikrer at tiltakene ikke bare dekker umiddelbare behov, men også bidrar til langsiktig styrking av systemene og økt motstandskraft.

3.2.1 Omfang og dekning av helse- og ernæringsporteføljen

Helseprogrammer utgjør en sentral pilar i Islamic Reliefs globale portefølje, og gjennomføres både gjennom målrettede tiltak og som en del av integrerte, tverrsektorielle tiltak. I 2025 hadde 79 prosjekter helse som hovedsektor (9,9 prosent), mens ytterligere 85 prosjekter inkluderte helse som en sekundær eller integrert komponent (10,6 prosent), fordelt på 24 land. Dette gjenspeiler helsearbeidets sentrale rolle i å håndtere sårbarhet både i humanitære og utviklingsmessige sammenhenger.

Ernæringsprogrammer er en svært integrert del av Islamic Reliefs arbeid, og er nært knyttet til resultater innen helse, matsikkerhet og WASH. I 2025 hadde 12 prosjekter ernæring som hovedsektor (1,5 prosent), mens ytterligere 50 prosjekter hadde ernæring som en sekundær komponent (6,2 prosent), fordelt på 19 land. Dette tallet understreker ernæringens rolle som en prioritet, integrert i bredere sektorbaserte tiltak, særlig i sårbare og underernæringsutsatte sammenhenger.

Gjennomførte prosjekter: 226 (26,2 % av alle prosjekter)

Antall land som er omfattet: 26 (av 41 land)

Antall personer som ble kontaktet direkte: 2 654 686 (18 % av alle direkte rettighetshavere)

Antall personer som er nådd indirekte: 4 329 183 (23 % av alle indirekte rettighetshavere)

Viktige funn:

- Helse er både en primær sektor og en integrert komponent → noe som gjenspeiles i økningen fra 9,9 % (primær – 79 prosjekter) til 20,5 % (samlet omfang – 164 prosjekter). Ernæring leveres hovedsakelig gjennom integrerte programmer → noe som gjenspeiles i økningen fra 1,5 % (primær – 12 prosjekter) til 7,7 % (samlet omfang – 62 prosjekter). Helseprogrammene er globalt fordelt, med sterk konsentrasjon i:

Sudan – (25 prosjekter)
Syria – (19 prosjekter)
Afghanistan – (13 prosjekter)

Det er flest programmer om ernæring i:

Afghanistan - (9 prosjekter)
Sudan - (9 prosjekter)
Ethiopia - (5 prosjekter)

3.2.2 Program i fokus: Helse og ernæring

Prosjektene nedenfor viser hvordan helse- og ernæringsprogrammer kan forbedre tilgangen til viktige tjenester, samtidig som de ivaretar umiddelbare behov og bidrar til bedre helse- og ernæringsresultater på lengre sikt.

Oromia Healthcare Improvement Project (OHIP), Etiopia: Styrking av helsesystemene gjennom utstyr, kompetanse og systemer

I Oromia i Etiopia har begrenset funksjonalitet hos medisinsk utstyr i betydelig grad hemmet tilgangen til helsetjenester av høy kvalitet, og det anslås at over 40 prosent av utstyret i offentlige helseinstitusjoner ikke er i drift. Dette har ført til forsinkelser i diagnostisering, økt antall henvisninger og unødvendige risikoen for pasientene, særlig innen fødselsomsorg, nyfødtsomsorg og akuttmedisin.

OHIP har valgt en helsesystembasert tilnærming der rehabilitering av utstyr kombineres med kapasitetsbygging og institusjonell styrking på tvers av en rekke helseinstitusjoner. De viktigste resultatene inkluderer:

- 3,1 millioner mennesker nådd i hele Oromia mer enn 300 medisinske apparater installert eller reparert.
- 29 helseinstitusjoner utstyrt med viktig utstyr.
- 50 biomedisinske ingeniører og 50 helsearbeidere utdannet – beredskapskapasiteten er økt med 50 prosent ved enkelte institusjoner.

Ved å gjenopprette funksjonaliteten og styrke kapasiteten i de lokale helsesystemene gjorde OHIP det mulig for helseinstitusjonene å tilby tjenester som tidligere ikke var tilgjengelige. Dette omfatter:

- Det ble opprettet en fullt operativ intensivavdeling for barn (ICU), hvor 50 kritisk syke barn ble behandlet i løpet av fem måneder.
- Akuttmottakene ble utvidet, noe som økte pasientkapasiteten fra 800 til 1 200 pasienter per måned.
- Det ble innført nye tjenester (blant annet kirurgisk behandling, rehabilitering og palliativ omsorg).

Disse endringene førte også til færre henvisninger, kortere behandlingstider og økt tillit blant pasientene til de lokale helsevesenene.

RESULTATER

3,1 million mennesker

strakte seg over hele Oromia.

OHIP highlights important lessons for health systems programming:

Tiltak som utelukkende baserer seg på donasjoner er utilstrekkelige uten parallelle investeringer i kompetanse og systemer. Lokal teknisk kompetanse er avgjørende for å opprettholde utstyrets funksjonalitet. Infrastrukturbegrensninger (f.eks. problemer med strømkompatibilitet) kan undergrave effekten hvis de ikke håndteres tidlig. Forsinkelser i logistikk og forsyningskjeden kan begrense dekningen og kreve en fleksibel gjennomføring. Selv om det ble oppnådd betydelig fremgang, mottok bare 29 av de planlagte 50 anleggene full utstyrsstøtte i rapporteringsperioden, noe som understreker viktigheten av realistiske tidsplaner og planlegging av forsyningskjeden.

¹⁰ Primærhelsetjenesten er det første kontaktpunktet enkeltpersoner og lokalsamfunn har med helsevesenet. Dette kan omfatte viktige forebyggende, helsefremmende og grunnleggende behandlende tjenester, som poliklinisk behandling, helse for mødre og barn, vaksinasjon, ernæringsundersøkelser og behandling av vanlige sykdommer. Sekundærhelsetjenesten omfatter mer spesialisert behandling som vanligvis ytes gjennom henvisningsinstitusjoner, herunder døgnbehandling, spesialistkonsultasjoner og mer avansert diagnostikk eller klinisk behandling.

Integrert tiltak for matsikkerhet, livsgrunnlag, helse og vann, sanitær og hygiene (WASH) for sårbare grupper i Taiz-provinsen, Jemen: Gjenoppretting av tilgang til livreddende helsetjenester

I Taiz-provinsen i Jemen har mange års konflikt alvorlig svekket helsesystemet, noe som har ført til at sårbare befolkningsgrupper, særlig internt fordrevne, har begrenset tilgang til livsviktig helsehjelp. Gjennom et integrert tiltak støttet Islamic Relief rehabiliteringen og driften av Khalifah-sykehuset, og gjenopprettet dermed tilgangen til kritiske, spesialiserte helsetjenester. I hjertet av denne innsatsen lå et enkelt, men presserende mål: å sikre at sårbare samfunn får tilgang til pålitelig helsetjenester av høy kvalitet når de trenger det mest. Prosjektet sikret levering av et minimumspakke av tjenester innen sekundærhelsetjenesten, rehabilitering av infrastruktur, utrustning av sykehuset (gjennom levering av essensielle medisiner, medisinsk utstyr, møbler og laboratorieutstyr), støtte til helsepersonell og styrking av ansvarlighetssystemer. 52 190 personer fikk tilgang til sekundærhelsetjenester, noe som overgikk prosjektmålet. Tilfredsheten blant tjenestemottakerne økte fra 38 prosent til 94 prosent, noe som gjenspeiler betydelige forbedringer i tjenestekvaliteten. Tilgangen til helsetjenester ble forbedret for 40 prosent av målgruppen, en betydelig økning fra null ved prosjektstart. Sykehuset gikk fra å være ute av drift til å være fullt operativt, med essensielle medisiner, utstyr og laboratorietjenester på plass. Denne omstillingen innebar at lokalsamfunnene ikke lenger måtte reise lange avstander for å få behandling, noe som reduserte både økonomiske og fysiske hindringer for å få helsehjelp. Utover den umiddelbare tjenesteleveransen bidro prosjektet til å styrke det lokale helsesystemet: 49 helsearbeidere mottok insentiver, noe som forbedret rekruttering og kontinuiteten i tjenestene. 60 helsearbeidere ble opplært, og 95 prosent viste økt kunnskap.

- Det ble innført mer felles tilsyn med offentlige myndigheter, noe som førte til bedre koordinering og kontroll.

Til tross for gode resultater avdekket prosjektet viktige utfordringer for fremtidig programutvikling:

1. Det er fortsatt økonomiske hindringer: enkelte tjenester og undersøkelser er fremdeles for dyre for utsatte husholdninger. Det
2. er fortsatt kvalitetsforskjeller i tjenestene: blant annet når det gjelder tilgjengelighet av personale og pasientopplevelse.
3. Bærekraftsrisikoer: særlig knyttet til driftskostnader som drivstoff og insentiver til personalet.

Disse funnene understreker hvor viktig det er å knytte tjenestetilbudet til langsiktig systemfinansiering, samt å fortsette å investere i kapasiteten og ansvarligheten til helsepersonellet

KEY RESULT

52,190

people accessed secondary healthcare services.

Prosjektet «Ernæring for mødre, spedbarn og småbarn» (MIYCN), Kenya: Bedre tilgang til ernæringstjenester

I Wajir County i Kenya fører gjentatte tørkeperioder, matusikkerhet og begrenset tilgang til helsetjenester fortsatt til høye nivåer av underernæring blant kvinner og barn. Andelen med global akutt underernæring (GAM)¹¹ ligger fortsatt over krigsgrensen (19 prosent), mens dårlige ernæringsvaner og begrenset kostholdsvariasjon forverrer risikoen ytterligere.

Islamic Reliefs MIYCN-prosjekt hadde som mål å takle disse utfordringene gjennom en tilnærming basert på lokalsamfunnet og styrking av helsesystemene, ved å kombinere opplæring av frontlinjepersonell, mobile oppsøkende tjenester og tiltak for atferdsendring. De viktigste resultatene fra prosjektet inkluderer:

1 720 barn undersøkt gjennom oppsøkende arbeid (mål: 1 000).

Andelen som fikk vitamin A-tilskudd økte fra 58 prosent til 89 prosent.

Deltakelsen i svangerskapsomsorg (ANC) økte fra 35 prosent til 58 prosent.

75 prosent av omsorgspersonene ble nådd gjennom helseformidlere i lokalsamfunnet (en økning fra 26 prosent).

80 prosent av kvinnene kjenner til sentrale MIYCN-praksiser.

Prosjektet bidro effektivt til å forbedre tilgangen til tjenester og øke bevisstheten. Dette skjedde gjennom mobil oppsøkende virksomhet, som utvidet tjenestetilbudet til avsidesliggende lokalsamfunn; frivillige helsearbeidere (CHV-er), som økte oppslutningen og tilliten; samt kommunikasjon gjennom flere kanaler (radio, grupper, dialog i lokalsamfunnet), som økte rekkevidden. Disse tiltakene førte til økt bruk av tjenestene og økt inntak av mikronæringsstoffer.

¹¹ Global akutt underernæring (GAM) er en standardindikator som brukes til å måle andelen barn i alderen 6–59 måneder som lider av akutt underernæring, inkludert både moderat og alvorlig akutt underernæring. Den brukes ofte til å vurdere alvorlighetsgraden av ernæringskriser og som veiledning for humanitære tiltak.

¹² Eksklusiv amming (EBF) refererer til praksisen med å gi barn i alderen 0–6 måneder utelukkende morsmelk. Dette innebærer at barnet ikke får mat eller drikke, inkludert vann, med unntak av oral rehydreringsvæske eller dråper/sirup med vitaminer, mineraler eller medisiner. WHO anbefaler at spedbarn skal ammes eksklusivt de første seks månedene av livet for å oppnå optimal vekst, utvikling og helse.

Til tross for store fremskritt når det gjelder tilgang og bevissthet, gikk resultatene for atferdsendring tilbake. Dette kom tydelig til uttrykk da andelen som praktiserte utelukkende amming¹² falt fra 69 prosent til 23 prosent; kostholdets mangfoldighet avtok; og kunnskapsindikatorene gikk ned, til tross for høy eksponering.

Ifølge den endelige evalueringen nevnte omsorgspersonene at selv om de hadde fått beskjed fra helsearbeiderne om at amming er tilstrekkelig de første seks månedene, gjorde andre faktorer, som troen på at morsmelk ikke er tilstrekkelig til å slukke tørsten hos spedbarn i varmt vær, samt påvirkning fra bestemødre og andre slektninger, det vanskelig for dem å praktisere eksklusiv amming. Dette funnet ble bekreftet av ernæringsfysiologen i underdistriktet, som nevnte at dypt ingrodd kulturelle atferdsmønstre vedvarer. Videre hadde andre faktorer, som at omsorgspersonene brukte mer tid på å hente vann i tørkesesongen, en negativ innvirkning på eksklusiv amming.

Dette prosjektet understreker en viktig lærdom:
Atferdsendring krever helhetlige tilnærminger som tar for seg kulturelle, økonomiske og strukturelle hindringer, ikke bare bevisstgjøring. Dette skyldes at:

1. Kulturelle normer kan veie tyngre enn kunnskap

- Dypt forankrede oppfatninger, særlig blant bestemødre og eldre omsorgspersoner, fortsatte å legge til grunn skadelige praksiser (f.eks. å gi vann til spedbarn, å avvise råmelk). → Fremtidige programmer må aktivt involvere «kulturelle pådrivere», ikke bare mødre.

2. Matusikkerhet kan hindre atferdsendringer

- Omsorgspersoner kjente ofte til anbefalte fremgangsmåter, men manglet muligheten til å gjennomføre dem på grunn av begrenset tilgang til mat, sesongmessige svingninger og lav kjøpekraft. → Ernæringstiltak må integreres med tiltak for matsikkerhet og støtte til livsgrunnlag.

3. Tilgangen på vann kan svekke resultatene

- Over halvparten av husholdningene er avhengige av usikre vannkilder. Kvinner bruker også mye tid på å hente vann. → Strukturelle begrensninger påvirker barneomsorgen og fôringsrutinene direkte.

3.3 Vann, sanitærforhold og hygiene (WASH)

Tilgang til trygge WASH-tjenester er avgjørende for helse, verdighet og motstandskraft. I mange av de områdene hvor Islamic Relief er aktive, bidrar begrenset tilgang til rent vann og sanitærinfrastruktur direkte til sykdom, underernæring og reduserte muligheter for å skaffe seg et levebrød, særlig for kvinner, barn og sårbare grupper. Islamic Reliefs WASH-programmer tar for seg både umiddelbare behov og langsiktige mangler i systemet, ved å kombinere infrastrukturutvikling med atferdsendring og lokalsamfunnsengasjement. Tiltakene omfatter vanligvis vannforsyningsystemer, sanitæranlegg, hygienefremmende tiltak og støtte til lokale styringsstrukturer for å sikre bærekraftig tjenestelevering.

WASH-tjenestene leveres gjennom en integrert, lokalsamfunnsbasert tilnærming, ofte knyttet til programmer for helse, ernæring, utdanning og levebrød. Dette gjenspeiler den avgjørende rollen WASH spiller for å forbedre utviklingsresultatene i bredere forstand, blant annet ved å redusere vannbårne sykdommer, øke skolegangen, styrke lokalsamfunnets motstandskraft mot klimrelaterte sjokk og støtte matsikkerhet og levebrød, særlig gjennom jordbruk og vanning.

3.3.1 Omfang og dekning av WASH-porteføljen

WASH-programmene utgjør en viktig og strategisk del av Islamic Reliefs globale portefølje, med 70 prosjekter der WASH er hovedsektoren (8,7 prosent) og 140 (17,5 prosent) prosjekter der WASH er en sekundær/integrert komponent.

RESULTATER

- Integrering av WASH som en sekundær sektor utvider sektorens innvirkning betydelig, noe som gjenspeiles i hoppet fra 8,7 % (primær) til 26 % (total innvirkning), særlig i land som Malawi: (0 % → 45 %), Niger: (0 % → 47 %) og Sør-Sudan: (0 % → 50 %).
- En sterk multiplikatoreffekt er fortsatt et kjennetegn ved denne sektoren, med en indirekte rekkevidde på nesten 1,5 ganger den direkte rekkevidden. Dette skyldes vanninfrastruktur, sanitærsystemer på lokalsamfunnsnivå og ringvirkninger for folkehelsen.
- WASH-programmer er mest konsentrert i Afrika sør for Sahara, særlig i Øst-Afrika (62 prosjekter) og Vest-Afrika (30 prosjekter).
- Deretter følger Asia (47 prosjekter) og Midtøsten (44 prosjekter), hvor WASH-tiltak ofte gjennomføres i kriserammede og fordrivelsesberørte områder.
- WASH-programmeringen er globalt spredt, med sterk konsentrasjon i kriserammede områder. Den høyeste andelen var
 - Mali – (22 prosjekter)
 - Pakistan – (20 prosjekter)
 - Kenya – (18 prosjekter)
 - Syria – (19 prosjekter)

3.3.2 Program i fokus: WASH

Prosjektene nedenfor viser hvordan WASH-tiltak kan forbedre tilgangen til rent vann, sanitærforhold og hygiene, samtidig som de bidrar til bedre helse og økt motstandskraft på lengre sikt.

RISE-II (Resilient Initiatives to Support in Emergency), Pakistan: Gjenoppretting av tilgang til rent vann, sanitære forhold og verdighet for kriserammede lokalsamfunn

I Pakistan har konflikt og klimakriser i stor grad forstyrret tilgangen til rent vann og sanitærforhold, noe som har ført til at millioner er avhengige av usikre vannkilder, og at utbredt åpen avføring øker risikoen for folkehelsen. I provinsene Khyber Pakhtunkhwa og Sindh har skader på vannsystemer og sanitærinfrastruktur satt lokalsamfunnene i fare for sykdom, sikkerhetsrisikoer og usikre levekår. Det Sida-finansierte RISE-II-prosjektet satte i verk en integrert innsats, med WASH som en sentral pilar for å gjenopprette trygge tjenester og redusere helserisikoer. De viktigste resultatene viser betydelige forbedringer når det gjelder tilgang, atferd og velvære:

- Tilgangen til rent vann økte fra 0 prosent til 71,7 prosent gjennom rehabilitering av ni vannforsyningsanlegg.
- Bruken av latriner økte fra 10,2 prosent til 80,5 prosent, noe som førte til en reduksjon i åpen avføring.
- Det ble delt ut 2 000 hygienepakker og 2 350 menstruasjonshygienepakker.
- Det ble gjennomført 200 opplæringsøkter om hygiene, som nådde ut til over 4 000 mennesker.
- Det ble bygget 11 tilgjengelige toaletter og håndvaskfasiliteter på skoler og helsestasjoner.

Disse tiltakene førte til målbare forbedringer i hygieneatferden, der 88,6 prosent av husholdningene vasket hendene på avgjørende tidspunkter, noe som bidro til redusert sykdomsrisiko og bedre helseutfall i lokalsamfunnet. I tillegg til infrastrukturen styrket prosjektet lokalsamfunnets eierskap og bærekraft ved å opprette drifts- og vedlikeholdskomiteer og gjennomføre opplæring for å sikre at vannsystemene fungerer på lang sikt.

RISE-II viser hvordan integrerte WASH-tiltak kan gi både livreddende og langsiktige resultater når de kombineres med lokalsamfunnets engasjement og atferdsendring. Det er viktig å merke seg at WASH-tiltakene ble utformet med beskyttelse og inkludering i sentrum. Dette omfattet kjønnsensitive sanitæranlegg, støtte til menstruasjonshygiene og tilgjengelig infrastruktur for mennesker med nedsatt funksjonsevne.

RESULTATER

Tilgangen til rent vann økte fra 0 % til 71,7 % gjennom rehabilitering av ni vannforsyningsanlegg.

Styrking av levebrød og klimatilpasningsevne i Ligawasan-myra på Filippinene: Integrert WASH for å styrke lokalsamfunnets motstandskraft

I Ligawasan-myra, et av de største våtmarksøkosystemene på Filippinene, står lokalsamfunnene overfor flere utfordringer samtidig: fattigdom, miljøforringelse og sårbarhet overfor klimaendringer. Begrenset tilgang til rent vann og sanitæranlegg (spesielt i skolene) har bidratt til dårlig helse og økt risiko for barna.

Selv om dette ikke er et frittstående WASH-tiltak, viser dette prosjektet hvordan integrering av WASH i levebrød, miljøforvaltning og lokalsamfunnsstyring kan gi mer bærekraftige resultater når det gjelder helse og motstandskraft. De viktigste WASH-resultatene omfatter:

100 % av de utvalgte skolene (11 skoler) har nå fungerende WASH-fasiliteter

2 027 barn har fått tilgang til rent vann og sanitæranlegg.

Elevfraværet er redusert med 20–30 prosent takket være forbedrede hygieniske forhold

Det er opprettet WASH-komiteer på alle skolene, noe som styrker eierskapet og vedlikeholdet

RESULTATER

Elevfraværet ble redusert med

20–30%
på grunn av bedre
hygieniske forhold.

- 70 per cent increase in handwashing and hygiene practices among students
- The project contributed to shifts in both behaviour and community norms:
 - Children became agents of change, promoting hygiene practices at household level.
 - Teachers reported that improved WASH conditions directly contributed to better student attendance and learning outcomes.
 - Increased awareness and openness around menstrual hygiene.
 - Improved understanding of the links between water, health, and environmental sustainability.

Det som gjør denne tilnærmingen effektiv, er måten WASH ble integrert i en bredere modell for motstandskraft. Skolebaserte tiltak forbedret ikke bare tilgangen til rent vann og sanitærforhold, men bidro også til bedre helse- og utdanningsresultater. Disse gevinstene ble forsterket gjennom kampanjer for atferdsendring, som bidro til å etablere varige hygienepraktiser blant elever og lokalsamfunn. Ved å aktivt involvere medlemmer av lokalsamfunnet og unge mennesker utvidet prosjektet sin innvirkning utover skolene og inn i hjemmene, og oppmuntret til bredere anvendelse av forbedrede praktiser. Samtidig styrket koblingene til miljøvern og klimatilpasning bærekraften til disse resultatene, og sikret at WASH-forbedringene ble en del av et mer helhetlig og varig endringssystem.

Dette sikret at forbedringene innen WASH ikke bare var infrastrukturelle gevinster, men en del av bredere tiltak for å styrke lokalsamfunnet.

“

Før prosjektet startet hadde elever og lærere ved Sadangen-skolen ingen tilgang til rent vann på skolen og var nødt til å hente vann fra andre deler av landsbyen for å dekke grunnleggende behov som drikkevann og matlaging. Dette forstyrret ikke bare undervisningen, men utgjorde også en risiko for barnas helse.

Som læreren Rahib Said forklarte: «Når et barn er friskt, er det større sjanse for at det lærer raskere.»

Gjennom innføringen av WASH-fasiliteter og aktiviteter for atferdsendring tok elevene raskt i bruk forbedrede hygienepraktiser. Innen en måned vasket barna hendene på egen hånd, og skolen oppnådde utdanningsdepartementets tre-stjerners WINS-standard.¹³

Disse endringene strakte seg utover klasserommet. Elevene begynte å praktisere hygiene hjemme og oppmuntret familiene sine til å ta i bruk vaner som håndvask og avfallshåndtering.

¹³Utdanningsdepartementet (DepEd) på Filippinene bruker en «tre-stjerners-tilnærming» for å gjennomføre sitt WASH-program i skolene. Denne tilnærmingen gir skolene en klar, trinnsvis vei for å gå fra grunnleggende overholdelse til nasjonale standarder for hygiene og sanitærforhold. For å nå de tre-stjerners nivåene må skolene oppfylle spesifikke kriterier på ulike områder: de må tilby trygt drikkevann gratis til alle barn til enhver tid, og de må ha et funksjonelt forhold mellom antall elever og toalettsetene på 50 eller færre, med kjønnsdelte toaletter som er sikre, private og godt opplyste.

Prosjektet for gjenoppbygging av levebrød og gjenoppbygging i Afar (ALRRP)

Lokalsamfunn i Afar-regionen i Etiopia har opplevd alvorlige forstyrrelser i levebrødet og grunnleggende tjenester på grunn av de samlede virkningene av konflikt og gjentatte tørkeperioder. Da det igjen ble relativt fredelig, vendte mange familier hjem for å finne vanninfrastrukturen ødelagt, husdyrene tapt og inntektskildene uttømt, noe som gjorde dem svært sårbare for ytterligere kriser.

ALRRP valgte en integrert tilnærming for å takle disse utfordringene ved å kombinere nødhjelp med langsiktige tiltak for gjenoppbygging og styrking av motstandskraft. En sentral del av prosjektet var rehabilitering og utvidelse av vanninfrastrukturen. Solcelledrevne vannsystemer, borehull og vanningsanlegg ble bygget eller rehabilitert. Dette forbedret tilgangen til trygt og pålitelig vann til husholdnings-, husdyr- og landbruksformål betydelig. Lokalsamfunnsbaserte WASH-komiteer (WASHCO-er) ble opprettet og opplært til å forvalte disse systemene, noe som styrket bærekraften gjennom lokalt eierskap. Prosjektet støttet også gjenoppbygging av levebrød blant husholdninger som lever av husdyrhold og blandet jordbruk og husdyrhold. Gjenoppbygging av husdyrbestanden, veterinærtjenester og tilgang til landbruksressurser som forbedret såkorn og vanningsanlegg gjorde det mulig for husholdningene å gjenoppbygge produktive ressurser og gjenoppta inntektsbringende aktiviteter.

Nødhjelp (inkludert matutdeling, vanntransport og utdeling av ikke-matvarer) spilte en avgjørende rolle for å stabilisere husholdningene umiddelbart etter konflikten og fordrivelsen. Dette sikret at grunnleggende behov ble dekket mens gjenoppbyggingstiltakene ble iverksatt.

Evalueringen fremhever prosjektets høye effektivitet:

Levekårene gjenopprettet: 75 prosent av husholdningene benyttet prosjektstøttede vanningsystemer til avlingsproduksjon. Tilgangen til vann gjenopprettet i stor skala:

Tilgangen til forbedrede vannkilder økte fra under 10 prosent til over 70 prosent, støttet av solcelledrevne systemer og rehabiliterte infrastrukturer. Systemfunksjonaliteten ble forbedret: Funksjonaliteten til vannkildene økte fra 43,2 prosent til 76,8 prosent. Hygienepraktisene ble styrket: Åpen avføring ble redusert fra 96,7 prosent til 37,1 prosent, mens tilgangen til håndvaskfasiliteter økte fra 4,6 prosent til 66,8 prosent.

Evalueringen viste imidlertid også at bærekraften fortsatt er ujevn, og at enkelte vannforsyningssystemer trenger bedre vedlikeholdsordninger og fortsatt teknisk støtte.

3.4 Beskyttelse og inkludering (P&I)

P&I er avgjørende for Islamic Reliefs programmer, og sikrer at de mest sårbare befolkningsgruppene, særlig barn, kvinner og marginaliserte grupper, får støtte ikke bare for å dekke sine grunnleggende behov, men også for å kunne leve i trygghet og verdighet.

I en rekke ulike humanitære og utviklingsmessige sammenhenger integrerer Islamic Relief beskyttelsesprinsipper i sine programmer, samtidig som organisasjonen gjennomfører målrettede tiltak som tar for seg spesifikke risikoer og sårbarheter. Disse målrettede tiltakene omfatter psykososial støtte (PSS), håndtering av kjønnsbasert vold og saksbehandling, samt støtte til foreldreløse og sårbare barn.

3.4.1 P&I-dekningens omfang og gyldighetsområde

I hele 2025-porteføljen inngår beskyttelse i et bredt spekter av prosjekter, enten som hovedfokus (76 prosjekter, 9,5 prosent) eller som en integrert del av tverrsektorielle programmer (142 prosjekter, 17,7 prosent).

Gjennomførte prosjekter: 218
(27 % av alle prosjekter)

Antall land som er omfattet: 29
(av 41 land)

Antall personer som ble kontaktet direkte: 248 081
(2 % av alle direkte rettighetshavere)

Antall personer som er omfattet indirekte: 2 832 017
(31 % av alle indirekte rettighetshavere)

Key insights:

- P&I-programmer når indirekte ut til nesten tre ganger så mange mennesker som direkte, noe som understreker deres brede og systemomfattende innvirkning.
- Programmer knyttet til beskyttelse gjennomføres i et bredt spekter av land, med særlig høy konsentrasjon i:
 - Mali (15 prosjekter)
 - Sudan (13 prosjekter)
 - Sør-Sudan (11 prosjekter)
 - Indonesia (10 prosjekter)
 - Somalia (10 prosjekter)
- Land som Sør-Sudan (79 %), Russland (57 %), Myanmar (50 %), Sri Lanka (50 %), Indonesia (45 %) og Mali (45 %) viser en høy grad av integrering av beskyttelse og inkludering i sin programportefølje.

3.4.2 Programme spotlight: P&I

Prosjektet nedenfor illustrerer hvordan P&I-programmer kan styrke psykososialt velvære, beskytte sårbare grupper og ivareta verdighet gjennom integrert støtte til enkeltpersoner og husholdninger.

Fostering Hope for the Future, Libanon: Gjenoppretting av psykososialt velvære og stabilitet for foreldreløse barn og omsorgspersoner I Nord-Libanon gjennomførte Islamic Relief et integrert, beskyttelsesorientert tiltak for å støtte foreldreløse syriske barn og enker som hadde omsorgsansvar, og som levde under svært sårbare forhold. Prosjektet kombinerte psykososial støtte (PSS), utdanningsstøtte, opplæring i livsferdigheter og bolig-/huslystøtte, med utgangspunkt i at barns trivsel avhenger både av individuell omsorg og stabilitet i husholdningen.

Det britisk-finansierte tiltaket gjennom Islamic Relief nådde 255 direkte rettighetshavere, inkludert 181 foreldreløse barn og 74 omsorgspersoner, i tillegg til over 1 100 indirekte støttemottakere. Sentrale aktiviteter omfattet strukturerte PSS-sesjoner, saksbehandling og oppfølging, opplæring i livsferdigheter, utdanningsstøtte og operativ støtte for å opprettholde trygge boforhold.

Tilbakemeldinger etter gjennomføringen av tiltaket viser omfanget av effekten:

- 100 prosent av omsorgspersonene rapporterte om forbedret emosjonelt velvære og økt trygghet for barna.
- 100 prosent bekreftet positive effekter på barnas atferd, trivsel og sosiale utvikling.
- Høy grad av tilfredshet, der over 90 prosent vurderte PSS-sesjonene og fasilitatorene som svært gode.
- 100 prosent av deltakerne rapporterte om forbedret psykososialt velvære og en styrket opplevelse av stabilitet og normalitet.

Som svar på økende beskyttelsesrisiko knyttet til utrygge boforhold ble ressurser omdisponert for å gi støtte til husleie. Dette forhindret at om lag 140 barn og 55 omsorgspersoner måtte flytte, og sikret kontinuitet i omsorg og tjenester.

En viktig lærdom er at stabile boforhold er en grunnleggende forutsetning for beskyttelse. Dette gjør det mulig for barn å komme seg etter traumer, delta i læring og gjenoppbygge en følelse av normalitet i trygge og støttende omgivelser.

Suzane, en enke og trebarnsmor i Tripoli, strevde med å forsørge familien etter at hun mistet mannen sin. Med uregelmessig inntekt og uten et støttende nettverk var det en daglig utfordring å dekke grunnleggende behov og samtidig ivareta barnas emosjonelle velvære.

Gjennom Islamic Reliefs program Fostering Hope for the Future deltok Suzane på sesjoner om livsferdigheter, mens barna hennes deltok i psykososiale støtteaktiviteter (PSS). Sesjonene ga barna et trygt og omsorgsfullt miljø der de kunne uttrykke følelsene sine, begynne å bearbeide tapet av faren og utvikle viktige sosiale og emosjonelle ferdigheter.

I dag er Suzanes barn gladere, mer selvsikre og mer engasjerte på skolen, mens hun selv føler seg sterkere og bedre rustet i foreldrerollen. «Prosjektet ga oss håp, emosjonell styrke og følelsen av at vi ikke er alene», sier Suzane.

RESULTATER

100%

bekreftet positive effekter på barnas atferd, trivsel og sosiale utvikling.

Styrking av institusjoner og lokalsamfunn for å forebygge kjønnsbasert vold (GBV) i Balochistan og Khyber Pakhtunkhwa, Pakistan: Styrking av beskyttelsessystemer for overlevende etter kjønnsbasert vold

I hele Pakistan er kjønnsbasert vold (GBV) fortsatt en alvorlig beskyttelsesutfordring. Mange overlevende er ute av stand til eller ønsker ikke å søke hjelp på grunn av stigma, begrenset tilgang på tjenester og svake henvisningssystemer. Som svar på dette gjennomførte Islamic Relief Pakistan et flerlags beskyttelsesprosjekt for å styrke både lokalsamfunnsbaserte tjenester og institusjonelle responssystemer, med særlig fokus på Balochistan og Khyber Pakhtunkhwa.

Prosjektet, som ble finansiert av FNs befolkningsfond (UNFPA), hadde som mål å sikre at kvinner og jenter som står i fare for, eller er berørt av, kjønnsbasert vold, på en trygg måte kan få tilgang til rettidig, konfidensiell og overleversentrert støtte. Prosjektet kombinerte trygge møteplasser, hjelpelinjer og systemstyrking, og etablerte flere inngangsporter for overlevende som ønsket å søke støtte.

- 8 885 henvendelser ble mottatt gjennom BOLO-hjelpelinjen, noe som viser et betydelig behov for og god rekkevidde for beskyttelsestjenestene.
- 7 184 saker mottok direkte støtte, inkludert juridisk rådgivning, psykososial veiledning og henvisninger.

- 1 551 saker ble henvist til spesialiserte tjenester, inkludert juridisk bistand, krisesentre og helsetjenester.
- Kvinner utgjorde 74 prosent av de som ringte, noe som viser at tjenesten i stor grad ble tatt i bruk av personer som er mest utsatt.

Samtidig ble møteplasser for kvinner og jenter (WGFS) etablert og styrket. Disse ga trygge og tilgjengelige arenaer der overlevende kunne motta psykososial støtte (PSS) og få tilgang til tjenester på tvers av sektorer. En viktig styrke ved programmet var fokuset på integrering og koordinering mellom ulike tjenester. Hjelpelinjene ble koblet sammen med politi, juridisk bistand, krisesentre og helsetjenester, noe som muliggjorde raske og hensiktsmessige henvisninger. Integreringen av BOLO-hjelpelinjen med polititjenestene forbedret også håndteringen av høyrisiko- og akuttsaker. Data fra hjelpelinjen har gitt viktig innsikt i realitetene som overlevende etter kjønnsbasert vold møter. Vold i nære relasjoner er den hyppigst rapporterte formen for vold, og forekommer ofte i hjemmet. Psykisk vold (39 prosent) og fysisk vold (38 prosent) var de mest utbredte formene. Videre var de fleste gjerningspersonene nære partnere eller familiemedlemmer, noe som synliggjør den skjulte karakteren ved kjønnsbasert vold. Samtidig gjenstår det viktige utfordringer, blant annet begrenset tilgjengelighet til tjenester i avsidesliggende og underbetjente områder, behov for sterkere henvisningsnettverk og bedre integrering av systemene, samt kapasitetsutfordringer og risiko for sekundær traumatisering blant ansatte som møter de berørte direkte.

3.5 UTDANNING

Utdanning er fortsatt et avgjørende grunnlag for langsiktig motstandskraft, beskyttelse og økonomiske muligheter, særlig i sårbare og kriserammede kontekster. Islamic Reliefs utdanningsprogrammer fokuserer på å forbedre tilgangen til trygge, inkluderende og læringsfremmende læringsmiljøer, samtidig som de tar tak i strukturelle barrierer som hindrer barn, særlig jenter og sårbare grupper, i å delta i utdanning.

Typiske tiltak omfatter både direkte utdanningsintervensjoner (som rehabilitering av skoler, utdeling av læringsmateriell og støtte til lærere) og integrerte tilnærminger, der utdanningsresultatene styrkes gjennom komplementære sektorer som vann, sanitær og hygiene (WASH), beskyttelse og levebrød. Dette gjenspeiler en forståelse av at læringsresultater ikke bare påvirkes av tilgang til skoler, men også av helse, trygghet, husholdningenes inntekt og sosiale normer.

3.5.1 Utdanningens rekkevidde og dekning

Utdanning står sentralt i programporteføljen, med 51 (6 prosent) dedikerte utdanningsprosjekter og ytterligere 69 (9 prosent) prosjekter som integrerer utdanning som en sekundær komponent. Dette understreker betydningen av tverrsektorielle tilnærminger for å oppnå gode utdanningsresultater.

Gjennomførte prosjekter: 120
(15 % av alle prosjekter)

Antall land: 30
(av totalt 41 land)

Antall personer nådd direkte: 246 440
(2 % av alle direkte rettighetshavere)

Antall personer nådd indirekte: 312 027
(2 % av alle indirekte rettighetshavere)

Key insights:

- Utdanning leveres ofte gjennom integrerte programmer, med 69 prosjekter der utdanning er en sekundær sektor, sammenlignet med 51 prosjekter der utdanning er hovedsektoren.
- Utdanning er oftere integrert i bredere tiltak (for eksempel WASH i skoler og barnevern/beskyttelse av barn).
- En betydelig del av utdanningsprogrammene er konsentrert i konfliktrammede områder og områder preget av fordrivelse, med særlig høy konsentrasjon i:
 - Syria (22 prosjekter)
 - Mali (12 prosjekter)
 - Kenya (11 prosjekter)
 - Afghanistan (8 prosjekter)

3.5.2 Programfokus: Utdanning

Prosjektene nedenfor viser hvordan utdanningsprogrammer kan bedre tilgangen til læringsmuligheter, samtidig som de støtter langsiktig utvikling og motstandskraft.

Å hjelpe jenter utenfor skolen med tilgang til utdanning (AGE-prosjektet, Afghanistan: Utvide tilgangen gjennom lokalsamfunnsbasert utdanning)

I Afghanistan har flere tiår med konflikt, fattigdom og etablerte kjønnsnormer begrenset tilgangen til utdanning betydelig, særlig for jenter. Anslagsvis 3,5 millioner barn – hvorav 75 prosent er jenter – står fortsatt utenfor skolen på grunn av barrierer som utrygghet, mangel på kvinnelige lærere, lange avstander til skoler og kulturelle begrensninger.

AGE-prosjektet hadde som mål å møte disse utfordringene gjennom en lokalsamfunnsbasert utdanningsmodell som kombinerte tiltak for bedre tilgang og kvalitet med tiltak for å endre sosiale normer.

Gjennom en kombinasjon av lokalsamfunnsbaserte undervisningsklasser, rekruttering av lærere og kontinuerlig involvering av omsorgspersoner og lokale ledere nådde prosjektet tusenvis av barn som tidligere hadde vært utestengt fra utdanning, og støttet deres videre progresjon gjennom utdanningssystemet. Resultatene omfatter:

- 7 083 barn utenfor skolen ble innskrevet, hvorav 90 prosent var jenter, noe som betydelig utvidet tilgangen til utdanning i underbetjente lokalsamfunn.
- 85 læringssentre ble etablert, inkludert både offentlige skoler og lokalsamfunnsbaserte undervisningsklasser, noe som gjorde utdanning mer tilgjengelig for husholdningene.
- 109 kvinnelige lærere ble rekruttert og opplært, noe som bidro til å møte en sentral barriere for jenters deltakelse i utdanning.
- 4 092 omsorgspersoner og medlemmer av lokalsamfunn ble involvert gjennom informasjons- og bevisstgjøringssesjoner for å fremme jenters utdanning.
- 90 prosent fullføringsgrad ble oppnådd, og alle elevene gikk videre til neste klassetrinn.

En viktig styrke ved prosjektet var evnen til å adressere flere barrierer for jenters utdanning samtidig, fremfor å behandle tilgang som en isolert utfordring. Tiltakene omfattet:

- Redusere avstanden og utfordringer knyttet til trygghet som ofte hindrer jenter i å gå på skolen, ved å etablere lokalsamfunnsbaserte undervisningsklasser i landsbyene. Denne lokale tilnærmingen gjorde utdanning mer tilgjengelig, særlig i avsidesliggende og konservative områder der bevegelsesfriheten er begrenset.
- Bygge tillit hos familiene gjennom rekruttering og opplæring av kvinnelige lærere. I mange lokalsamfunn påvirket tilstedeværelsen av kvinnelige lærere foreldrenes vilje til å sende døtrene sine på skolen direkte, og bidro dermed til å overvinne dypt forankrede kulturelle normer.
- Endre holdninger til jenters utdanning gjennom betydelig satsing på involvering av lokalsamfunnet, i samarbeid med omsorgspersoner, eldre og religiøse ledere. Dette bidro til en gradvis, men meningsfull holdningsendring, med økt aksept for at jenter går på skole og fullfører utdanningen.

«Jeg kunne ikke engang skrive navnet mitt før. Nå kan jeg skrive navnet mitt, navnene til søstrene mine og navnet til faren min.»

Khokila, en elev i en lokalsamfunnsbasert undervisningsklasse i Nangarhar-provinsen, hadde aldri gått på skole før AGE-prosjektet. Som mange jenter i lokalsamfunnet hennes hadde hun vært utestengt fra utdanning på grunn av barrierer som lang avstand, begrenset tilgang til kvinnelige lærere og sosiale normer.

Gjennom prosjektet ble det etablert et læringssenter i landsbyen hennes, noe som ga Khokila tilgang til utdanning nær hjemmet, i et trygt og kulturelt akseptabelt miljø. I dag kan Khokila lese skilt, kjenne igjen navn og skrive med selvtillit, ferdigheter som allerede har forandret hverdagen hennes.

«Hjemme sier familien min at jeg er den smarte», sier hun stolt.
Hun drømmer nå om å bli lege.

Til tross for disse resultatene viste prosjektet også begrensningene ved slike tiltak i svært restriktive omgivelser. Endringer i myndighetenes politikk i 2023 krevde at utdanningsaktiviteter støttet av internasjonale ikke-statlige organisasjoner (INGO-er) ble overført til myndighetene. Dette førte til at et betydelig antall lokalsamfunnsbaserte undervisningsklasser ble overført. Overføringen forstyrret kontinuiteten og reduserte prosjektets mulighet til å opprettholde kontakten med lokalsamfunnene.

Som følge av dette kunne enkelte planlagte aktiviteter, særlig knyttet til informasjonsarbeid i lokalsamfunnene og holdnings- og atferdsendring, ikke gjennomføres i det planlagte omfanget. Disse utfordringene understreker et viktig poeng: Selv om lokalsamfunnsbaserte modeller effektivt kan utvide tilgangen til utdanning og bidra til holdningsendringer, er bærekraften i slike tiltak i stor grad avhengig av de overordnede politiske og regulatoriske rammene.

RESULTATER

7,083

innskrevet, hvorav 90 % var jenter, noe som betydelig utvidet tilgangen til utdanning i underbetjente lokalsamfunn.

Skape barnevennlige skoler (CCF), Malawi: Forbedre utdanningsresultater gjennom integrert WASH, infrastruktur og beskyttelse

I Blantyre-distriktet i Malawi lærte barn i overfylte klasserom, satt på gulvet og manglet tilgang til trygt vann og gode sanitærforhold. Dette var forhold som svekket både læring og verdighet, særlig for jenter. Det britisk-finansierte prosjektet gjennom Islamic Relief møtte disse utfordringene gjennom en integrert tilnærming som kombinerte utdanningsinfrastruktur, WASH-tjenester og mekanismer for beskyttelse av barn.

Prosjektet ga målbare forbedringer både i læringsforholdene og barnas trivsel:

The project delivered measurable improvements across both learning conditions and wellbeing:

- Tilgangen til pulter økte fra 20 prosent til 100 prosent, noe som betydelig forbedret elevenes deltakelse i undervisningen. Seks funksjonelle klasserom (fire nye og to rehabiliterte) reduserte overbefolkning og behovet for undervisning utendørs.
- 96,6 prosent av elever og lærere rapporterte om forbedrede læringsmiljøer.
- 95 prosent av husholdningene rapporterte om bedre tilgang til rent vann, støttet av solcelledrevne vannsystemer. 85 prosent av sanitærfasilitetene var utstyrt med vann og såpe, noe som styrket hygienepraktisen.
- 86,7 prosent av husholdningene rapporterte om økt kunnskap om beskyttelse av barn og tilgjengelige henvisningsordninger.

Disse endringene førte til økt skoleoppmøte, bedre konsentrasjon og større deltakelse, særlig blant jenter, som hadde nytte av bedre privatliv og fasiliteter for menstruasjonshygiene. Samtidig viser utfordringer under gjennomføringen flere viktige lærdommer. Forsinkelser i rehabiliteringen av infrastruktur, uavklarte kvalitetsutfordringer ved vannkioskene og begrenset rekkevidde for beskyttelseskomiteene i avsidesliggende områder viser behovet for bedre oppfølging av entreprenører, teknisk tilsyn og tilstrekkelige ressurser til oppsøkende arbeid i lokalsamfunnene. Disse begrensningene påvirket hvor fullstendig og konsekvent tiltakene ble gjennomført i enkelte områder.

3.6 Katastroferisikoreduksjon

Katastroferisikoreduksjon (DRR) er en viktig del av Islamic Reliefs tilnærming til å bygge motstandskraft i lokalsamfunn som er utsatt for klimapåkjenninger, naturfarer og langvarige kriser. I stedet for å fokusere utelukkende på respons, har DRR-programmer som mål å redusere sårbarhet, styrke beredskapen og gjøre lokalsamfunn i stand til å forutse, håndtere og komme seg etter sjokk og kriser.

Islamic Reliefs tilnærming til DRR er forankret i lokalsamfunnsbasert motstandsbygging, og kombinerer risikobevissthet, beredskapsplanlegging, institusjonsstyrking og tidlig handling. DRR gjennomføres sjelden som et isolert tiltak. I stedet integreres det ofte i bredere programmer innen matsikkerhet, WASH, levebrød og husly, noe som gjenspeiler den gjensidige sammenhengen mellom risiko og sårbarhet.

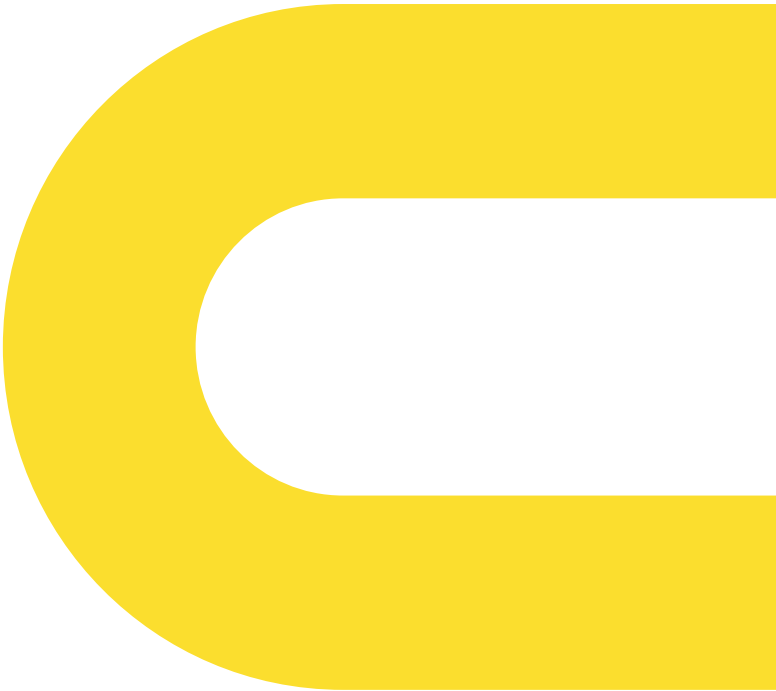
3.6.1 DRR, rekkevidde og dekning

DRR gjennomføres hovedsakelig som en integrert komponent på tvers av programporteføljen, med 10 dedikerte DRR-prosjekter (1 prosent) og ytterligere 47 prosjekter (6 prosent) som inkluderer DRR som en sekundær komponent. Dette understreker betydningen av tverrsektorielle tilnærminger for å styrke lokalsamfunnenes motstandskraft og beredskap. Denne fordelingen gjenspeiler en bredere tilnærming i programporteføljen, der risikoreduksjon integreres i sektorprogrammene fremfor å gjennomføres som et frittstående tiltak.

 Gjennomførte prosjekter: 57 (7 % av alle prosjekter)	 Antall land: 20 (av totalt 41 land)
 Antall personer nådd direkte: 402 697 (3 % av alle direkte rettighetshavere)	 Antall personer nådd indirekte: 458 075 (2 % av alle indirekte rettighetshavere)

Key insights:

- DRR is primarily delivered as an integrated sector → reflected in the increase from 10 primary sector projects (1.2%) to 57 projects overall (7%), with over 80% of all DRR programming delivered as a secondary component (47 projects).
- Countries with the highest proportion of DRR within their portfolio include **Nepal (30%), Ethiopia (24%), Indonesia (23%), and Philippines (23%)**, indicating stronger prioritisation of risk reduction in hazard-prone contexts.
- DRR programming is concentrated in **climate- and disaster-prone regions, particularly in Asia and East Africa**, where communities face recurrent floods, droughts, and geophysical hazards with **strong concentration in:**
 - Pakistan – 7 projects
 - Indonesia – 5 projects
 - Somalia – 6 projects
 - Ethiopia – 5 projects

3.6.2 Programfokus: DRR

Prosjektene nedenfor illustrerer hvordan DRR-programmer kan styrke beredskaps- og responskapasiteten, samtidig som de bidrar til langsiktig motstandskraft mot ulike typer sjokk og kriser.

Styrking av troslederes og religiøse stedsers rolle i katastroferisikohåndtering (DROFLERD), Indonesia: Forankring av katastroferesiliens i lokalsamfunnets institusjoner

I Sentral-Sulawesi og Jakarta-provinsen i Indonesia, hvor eksponeringen for jordskjelv, tsunamier og klimarelaterte farer fortsatt er høy, viser Islamic Reliefs DROFLERD-prosjekt, hvordan DRR kan styrkes gjennom samarbeid med etablerte og tillitsbaserte institusjoner i lokalsamfunnene.

Prosjektet fokuserte på å styrke troslederes og religiøse stedsers rolle som sentre for katastrofeberedskap, risikobevissthet og respons.

I stedet for å gjennomføre frittstående DRR-aktiviteter integrerte prosjektet motstandsdyktighet i eksisterende sosiale og religiøse strukturer. Gjennom samarbeid på tvers av seks trosretninger kombinerte prosjektet kapasitetsbygging, institusjonsstyrking og kunnskapsutvikling for å gi religiøse ledere en sentral rolle i håndteringen av katastroferisiko.

Prosjektresultatene omfatter:

- 288 fasilitatorer og 61 nasjonale opplærere ble utdannet på tvers av seks trosretninger.
- 6 nasjonale tekniske retningslinjer og opplæringsplaner om katastroferobuste religiøse institusjoner ble utviklet og lansert.
- 6 religiøse institusjoner etablerte systemer for katastroferisikohåndtering, inkludert handlingsplaner og responsteam.
- 1 961 medlemmer av lokalsamfunn ble nådd gjennom bevisstgjøringskampanjer integrert i religiøse møteplasser.

Prosjektet oppnådde betydelige forbedringer i kunnskap og engasjement. Resultatene fra midtveisundersøkelsen viser at 96 prosent av deltakerne forsto lokale katastroferisikoer, og at 100 prosent anerkjente mulige konsekvenser av katastrofer. Dette gjenspeiler økt kunnskap og risikoforståelse.

Videre viste det seg at bruk av trosledere som tillitsbaserte formidlere og religiøse institusjoner som inngangsport til lokalsamfunnene var effektivt for å styrke motstandskraften. Ved å integrere DRR-budskap i prekener, opplæring og institusjonelle systemer utvidet prosjektet rekkevidden utover de direkte deltakerne og nådde ut til bredere deler av lokalsamfunnene.

“

For Lauw, en 54 år gammel religiøs leder i Øst-Jakarta, er flom ikke en sjelden hendelse, men en tilbakevendende realitet. Lokalsamfunnet hans har opplevd gjentatte oversvømmelser gjennom årene, noe som har forstyrret hverdagslivet, skadet infrastruktur og begrenset tilgangen til viktige tjenester, inkludert religiøse møteplasser.

Gjennom DROFLERD-programmet ble Lauw og lokalsamfunnet hans en del av initiativet Disaster-Resilient House of Worship (RITB). Dette bidro til å utvikle deres Vihara (buddhistiske kloster) fra å være et rent religiøst samlingssted til også å bli et knutepunkt for katastrofeberedskap og -respons. Før prosjektet var håndteringen av katastrofer i stor grad reaktiv. I dag er lokalsamfunnet bedre organisert og forberedt. Vihara spiller nå en aktiv rolle i å styrke lokalsamfunnets motstandskraft, med bedre koordinering, tydeligere prosedyrer og økt bevissthet blant de troende.

Lauw ser frem mot et sterkere og mer selvhjulpent system, blant annet gjennom etablering av et felleskjøkken og forhåndslagrede matforsyninger som kan støtte familier under flomhendelser. «Med fortsatt støtte og samarbeid kan vi skape en fremtid der ingen må møte en katastrofe alene», sier han håpefullt.

Prosjektet synliggjør imidlertid også viktige begrensninger. Til tross for økt bevissthet var det fortsatt betydelige mangler når det gjaldt praktisk beredskap:

- 81 prosent av institusjonene manglet evakueringsruter eller skilting.
- 84 prosent hadde ingen formaliserte beredskapsplaner.
- 79 prosent hadde ikke et eget DRR-budsjett.
- Bare 35 prosent av responsteamene for katastrofer hadde kapasitet til å operere selvstendig.

Disse funnene understreker en viktig lærdom: Bevissthet alene er ikke tilstrekkelig uten institusjonalisering, ressurstilgang og styrking av systemene. Selv om prosjektet lykkes med å øke kunnskap og engasjement, krever omsetting av dette til fullt fungerende beredskapssystemer langsiktige investeringer og sterkere integrering med myndigheter og finansieringsmekanismer.

4. HVA 2025 LÆRTE OSS

Porteføljen for 2025 viser omfanget, mangfoldet og tilpasningsevnen i Islamic Reliefs programmer på tvers av humanitære og utviklingsrelaterte kontekster.

Islamic Relief nådde lokalsamfunn som sto overfor konflikt, fordrivelse, klimarelaterte sjokk, økonomiske utfordringer og begrenset tilgang til grunnleggende tjenester. Året synliggjorde ikke bare bredden i behovene, men også betydningen av integrerte og lokalt forankrede tilnærminger som tar tak i de gjensidig forbundne årsakene til sårbarhet.

En tydelig lærdom fra 2025 er at effekten er størst når programmene arbeider på tvers av systemer. Resultater innen matsikkerhet ble styrket når tiltakene ble koblet til levebrød, sparegrupper og kvinners økonomiske myndiggjøring. WASH-tiltak bidro ikke bare til bedre helse, men også til utdanning, verdighet og motstandskraft. Programmer innen helse og ernæring viste at tilgang til tjenester og bevisstgjøring må kombineres med tiltak rettet mot matsikkerhet, WASH, sosiale normer og begrensninger på husholdningsnivå. Utdanningsprogrammene viste at læringsresultater avhenger av trygge miljøer, tillit i lokalsamfunnet, kjønnsensitive løsninger i infrastrukturen og beskyttelsessystemer.

Året bekreftet også verdien av lokalt eierskap og lokale strukturer. På tvers av land spilte spare- og lånegrupper (VSLAs), selvhjelpsgrupper, skolekomiteer, vannforvaltningskomiteer, lokalsamfunnsbaserte beskyttelsesstrukturer, trosledere og lokale myndigheter en avgjørende rolle i å opprettholde resultatene. Prosjekter som investerte i lokalt lederskap og systemer i lokalsamfunnene, var bedre rustet til å tilpasse seg, opprettholde tjenester og styrke ansvarliggjøringen.

Samtidig viste 2025 at bevissthet alene ikke er tilstrekkelig. Innen ernæring, katastrofeberedskap, beskyttelse og hygieneopplæring førte økt kunnskap ikke alltid til varige atferdsendringer. Programmene var mer effektive når atferdsendring ble støttet av praktiske ressurser, gode og tilretteleggende rammebetingelser, arbeid med sosiale normer og kontinuerlig oppfølging. Dette understreker behovet for langsiktig støtte, sterkere modeller for veiledning og oppfølging, samt et dypere samarbeid med kulturelle og lokale påvirkere.

Porteføljen synliggjorde også betydningen av kvinners lederskap og økonomiske myndiggjøring som en vei til økt motstandskraft. Mange av de sterkeste eksemplene fra 2025 satte kvinner i sentrum for gjenoppbygging av levebrød, sparegrupper, markedshagebruk, utvikling av små bedrifter, utdanning, helse og beslutningstaking i lokalsamfunnene. Disse tilnærmingene styrket husholdningenes motstandskraft, samtidig som de bidro til økt selvtillit, verdighet og sosial deltakelse.

Når vi ser fremover, peker lærdommene fra 2025 i en tydelig retning: Islamic Reliefs gjennomslagskraft vil være størst når programmene kombinerer umiddelbar støtte med langsiktige veier til økt motstandskraft, og integrerer tjenesteleveranser med investeringer i lokalsamfunnenes systemer. Utfordringen for fremtidige programmer er derfor ikke bare å nå flere mennesker, men å sikre at støtten blir dypere, mer sammenhengende og mer varig.

RESULTATREGNSKAP - SPESIFIKASJON

ISLAMIC RELIEF NORGE STI		
	2025	2024
Tilskudd fra Islamic Relief Worldwide		
3701 Islamic Relief Worldwide	-1 679 822	-1 308 066
3705 Islamic Relief Worldwide	-2 511 347	-2 073 165
	-4 191 169	-3 381 231
Mottatt støtte og gaver		
3900 Annen driftsrelatert inntekt	-10 525 250	-8 971 311
3999 Andre driftsrelaterte inntekter periodis	1 220 140	1 817 341
	-9 305 110	-7 153 970
Utførte prosjekter		
4500 Utførte prosjekter	9 305 110	7 153 970
	9 305 110	7 153 970
Lønnskostnad		
5000 Lønn til ansatte	1 355 436	1 037 784
5092 Feriepenger	112 980	106 000
5250 Forsikringer	39 603	21 343
5280 Annen fordel i arbeidsforhold	-8 677	-91 216
5290 Motkonto for gruppe 52	-30 926	69 873
5400 Arbeidsgiveravgift	211 406	238 224
5420 Innberetningspliktig pensjonskostnad	35 962	20 339
5800 Refusjon av sykepenger	-8 677	-91 216
5910 Kantinekostnad	0	4 218
5920 Yrkesskedeforsikring	6 191	5 921
5930 Annen ikke arbeidsgiveravgiftspliktig fo	8 593	8 036
5940 Personalforsikringer m/ aga	49 367	46 777
	1 771 258	1 376 083
Annen driftskostnad		
4360 Frakt, toll og spedisjon	9 682	0
6300 Leie lokale	560 504	231 016
6340 Lys, varme	35 641	5 058
6360 Renhold	723	42
6440 Leie transportmidler	30 114	0
6540 Inventar	35 202	51 827
6550 Datautstyr	498	1 880
6553 Programvare årlig vedlikehold	127 659	111 507
6560 Rekvisita	2 096	11 756
6700 Revisjonshonorar	41 250	0
6705 Regnskapshonorar	59 144	49 025
6790 Annen fremmed tjeneste	45 000	542 815
6791 Restskatt innberettet honorarer	57 632	0
6800 Kontorrekvisita	5 872	937
6820 Trykksak	16 489	35 913
6860 Møte, kurs, oppdatering o.l.	3 840	0
6890 Annen kontorkostnad	2 421	5 660
6900 Telefon	66 963	24 982
6907 Internett	180	0

RESULTATREGNSKAP - SPESIFIKASJON

ISLAMIC RELIEF NORGE STI

	2025	2024
6940 Porto	14 159	8 903
7140 Reisekostnad, ikke oppgavepliktig	229 421	38 837
7150 Diettgodtgjørelse oppg.pliktig	42 960	0
7200 Provisjonskostnad, oppgavepliktig	20 530	18 716
7300 Salgskostnad	2 777	0
7320 Reklamekostnad	45 839	267 206
7350 Representasjon, fradragsberettiget	114 000	87 086
7390 Annen salgskostnad	42 520	1 249
7400 Kontingent, fradragsberettiget	6 811	0
7420 Gave, fradragsberettiget	731	398
7500 Forsikringspremie	9 577	13 229
7740 Øreavrunding	-1	0
7770 Bank- og kortgebyr	6 578	6 834
7790 Annen kostnad	49 585	2 076
	1 686 397	1 516 952
Annen renteinntekt		
8050 Annen renteinntekt	-3 101	-394
	-3 101	-394
Annen finansinntekt		
8060 Valutagevinst (agio)	-6 051	-381
	-6 051	-381
Annen rentekostnad		
8150 Annen rentekostnad	3 245	0
	3 245	0
Annen finanskostnad		
8160 Valutatap (disagio)	79 745	49 419
	79 745	49 419
Endring annen egenkapital		
8960 Overføringer annen egenkapital	659 675	439 552
	659 675	439 552

Islamic Relief Norge

+47 64 00 62 13

info@islamic-relief.co.no

islamic-relief.co.no

Vipps: 698620

DNB: Kontonummer: 15060111542

Veldedighets nummer: 919 852 658

@islamicreliefnor